ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΦΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΝΑ
Τηλέφωνο: 2103382428
Fax: 2103617217
E-mail: fantopoulou@acci.gr

Αθήνα,04/02/2019
Αριθ.Πρωτ.:1305654

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Ανώνυμος Εταιρεία».**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
Ανακοινώνει ότι :

Την **04/02/2019** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Ανώνυμος Εταιρεία»** και αριθμό **ΓΕΜΗ 001060001000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1662743 οι εγκεκριμένες από την 29/08/2018 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2017 έως 31/12/2017.
Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1662744 η από 29/08/2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2018 έως 31/12/2018:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Α.Ε.»**, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 107.

Τακτικός Ελεγκτής:
- ΤΖΙΦΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 30011.

Αναπληρωματικοί Ελεγκτές:
- ΧΑΤΖΗΔΑΜΙΑΝΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 61391.

«Η καταχώριση έγινε, μετά από τυπικό έλεγχο (έλεγχο πληρότητας), σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 9, παράγρ. 2, του Ν. 4548/2018 (ΦΕΚ 104/Α) και την Οδηγία με ΑΔΑ: 647Θ465ΧΙ8-ΞΦ5 (αρ. πρωτ. 141372/ 28-12-2018) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν.3419/2005 όπως ισχύει».

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

για τη χρήση που έληξε

την

31 Δεκεμβρίου 2017

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την
Ευρωπαϊκή Ένωση

ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε
Λ. Μεσογείων 191-193 ,115 25 Αθήνα
Αρ.Μ.Α.Ε. 24623/01/Β/91/105(95)
ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ. 1060001000

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.» 4
Α.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ 4
Α.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4
Α.3 ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΩΝ 5
Α.3.1 Έργα υπό κατασκευή το 2017: 5
Α.3.1.α. Μετρό Αθήνας 5
Α.3.1.β. Μετρό Θεσσαλονίκης 5
Α.3.1.γ. Τραμ Αθήνας 6
Α.3.2 Προμήθειες έργων (συμβάσεις σε εξέλιξη ή υπό δημοπράτηση): 6
Α.3.3 Μελέτες / Σύμβουλοι (συμβάσεις σε εξέλιξη ή υπό δημοπράτηση το 2017): 7
Α.4. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 10
Α.5. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 10
Α.5.1 Χρηματοδότηση 10
Α.5.2 Κεφάλαιο 11
Α.5.3. Δάνεια 11
Α.5.4 Υποκαταστήματα 13
Α.5.5 Απαιτήσεις – Υποχρεώσεις-Ταμειακά Διαθέσιμα σε ξένο νόμισμα 13
Α.5.6 Περιβαλλοντικά Ζητήματα 13
Α.5.7 Εργασιακά και Σεβασμός Ανθρώπινων Δικαιωμάτων 13
Α.5.8 Εργαζόμενοι 14
Α.6. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 14
Α.6.1 Συγκριτική Επισκόπηση Μεγεθών Χρηματοοικονομικής Θέσης 14
Α.6.2 Συγκριτική Επισκόπηση Λογαριασμού Συνολικού Εισοδήματος 15
Α.6.3 Αριθμοδείκτες 16
Α.7 ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ 17
Α.8 ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 31^{Η} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 17
Α.8.1 ΈΡΓΑ ΑΤΤΙΚΗΣ 17
Α.8.1.1 Γραμμή 3-Επέκταση Αγ. Μαρίνα –Πειραιάς 17
Α.8.1.2 Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων (bacs) της επέκτασης Πειραιά RFP-307/17 17
Α.8.1.3 Ολοκλήρωση προμηθειών για την αναβάθμιση του εξοπλισμού προκειμένου να εφαρμοσθεί το ΑΣΣΚ 17
Α.8.1.4 Υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου Έργων Μετρό Αθήνας RFP-318/17 17
Α.8.1.5 Γραμμή 4 17
Α.8.1.6 ΤΡΑΜ 17
Α.8.1.7 Προμήθεια Τροχαίου Υλικού (ΣΕΙΡΑ ΙΙ) του Τροχιοδρόμου (RFP-311/17) 18
Α.8.1.8 Γεωλογικές, γεωφυσικές και γεωτεχνικές έρευνες 18
Α.8.1.9 Χώρος Αποθήκευσης Αρχείου της ΑΜ 18
Α.8.2 ΕΡΓΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 18
Α.8.2.1 Μετρό Θεσσαλονίκης – Επέκταση προς Καλαμαριά 18
Α.8.2.2 Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων (bacs) της επέκτασης προς Καλαμαριά του μετρό Θεσσαλονίκης RFP-327/17 18
Α.8.2.3 Μετρό Θεσσαλονίκης – Νέες Επεκτάσεις 18
Α.8.3 Λοιπά Θέματα 18
Έγκριση Έκθεσης Διαχείρισης ΔΣ 20
Β. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 21
Έγκριση Οικονομικών Καταστάσεων 25
Γ. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017. 26
Δ. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017 27
Ε. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 28
ΣΤ. Κατάσταση Ταμειακών Ροών για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 29
Ζ. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2017 29
1. Πληροφορίες για την Εταιρεία 30
2. Πλαίσιο κατάρτισης και βάση παρουσίασης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων 30
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης 30

2.2 Παράγοντες που θέτουν σε κίνδυνο την προοπτική της Εταιρείας ως συνεχιζόμενης δραστηριότητας 30
2.3 Βάση παρουσίασης 31
2.4 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις 32
2.4.1 Εκτιμήσεις και παραδοχές 32
2.4.2 Κρίσεις Διοίκησης για την εφαρμογή Λογιστικών Πολιτικών 33
2.5 Πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο και η Εταιρεία δεν έχει υιοθετήσει νωρίτερα. Αλλαγές σε Πρότυπα και διερμηνίες. 35
3. Βασικές λογιστικές αρχές 40
3.1 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία 40
3.2 Άυλα περιουσιακά στοιχεία 41
3.3 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων 41
3.4 Χρηματοοικονομικά μέσα 42
3.5 Κρατικές επιχορηγήσεις 44
3.6 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα 44
3.7 Μετοχικό κεφάλαιο 45
3.8 Αποθεματικά 45
3.9 Προβλέψεις 45
3.10 Παροχές στο προσωπικό 45
3.11 Φορολογία εισοδήματος (τρέχουσα και αναβαλλόμενη) 46
3.12 Αναγνώριση εσόδων 47
3.13 Αναγνώριση εξόδων 47
3.14 Μισθώσεις 47
3.15 Συναλλαγματικές μετατροπές 47
3.16 Κόστος Δανεισμού 47
4. Έσοδα / Έξοδα 48
5. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία 50
6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 51
7. Εμπορικές απαιτήσεις 52
8. Προπληρωμένα έξοδα 52
9. Λοιπές απαιτήσεις 52
10. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα 53
11. Μετοχικό κεφάλαιο 54
12. Λοιπά αποθεματικά 54
13. Δανειακές υποχρεώσεις 55
14. Αναβαλλόμενο έσοδο – Επιχορήγηση 57
15. Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό 57
16. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις 58
17. Εμπορικές υποχρεώσεις 58
18. Λοιπές υποχρεώσεις 59
19. Έξοδα Χρήσεως Δουλευμένα 59
20. Προβλέψεις 59
21. Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών 60
22. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου … ….61
22.1 Κίνδυνος αγοράς 61
22.2 Πιστωτικός κίνδυνος 61
22.3 Κίνδυνος ρευστότητας 61
22.4 Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα 62
22.5 Διαχείριση Κεφαλαίου…… …… 63
23. Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις 63
23.1 Εκκρεμοδικίες – δικαστικές υποθέσεις 63
23.2 Εγγυητικές επιστολές – λοιπές ξασφαλίσεις……..63
23.3 Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις – ως μισθωτής……64
23.4 Απαιτήσεις – Ως εκμισθωτής 64
23.5 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις 64
24. Γεγονότα μετά την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ……64

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.»

προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων
για τη λήξη της 26ης χρήσης από 1.1.2017 έως 31.12.2017.

Α.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. (ΑΜ ή η Εταιρεία) ιδρύθηκε με το Νόμο 1955/1991 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και με μοναδικό μέτοχο της εταιρείας το Ελληνικό Δημόσιο. Σκοπός της Εταιρείας μεταξύ άλλων είναι η μελέτη, κατασκευή, οργάνωση, διοίκηση, λειτουργία, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του δικτύου αστικού σιδηροδρόμου του Νομού Αττικής και του Νομού Θεσσαλονίκης καθώς και του δικτύου ΤΡΑΜ σε όλη την επικράτεια πλην του δικτύου του ΟΣΕ και του Προαστιακού. Η λειτουργία και εκμετάλλευση των Γραμμών 2 & 3 του μετρό της Αθήνας και κάθε επέκτασής τους στο νομό Αττικής, είχε ανατεθεί από τον Φεβρουάριο του 2001 στη θυγατρική εταιρεία της ΑΜ με την επωνυμία ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Α.Ε. (ΑΜΕΛ), που ιδρύθηκε για το σκοπό αυτό. Με το νόμο 3920/2011 «Περί εξυγίανσης αναδιάρθρωσης και ανάπτυξης των αστικών συγκοινωνιών της Περιφέρειας Αττικής» και στο πλαίσιο δημιουργίας ενός ενιαίου φορέα λειτουργίας των μέσων σταθερής τροχιάς της Αττικής, η θυγατρική της εταιρεία ΑΜΕΛ Α.Ε., που είχε ιδρυθεί το 1998, απορρόφησε την επίσης θυγατρική της Α.Μ., ΤΡΑΜ Α.Ε., που είχε ιδρυθεί το 2001, και τον ΗΣΑΠ Α.Ε., αποσπάστηκε από την ΑΜ και μετονομάστηκε σε «ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. (ΣΤΑΣΥ Α.Ε.)». Οι συμμετοχές της ΑΜ στις εταιρείες ΑΜΕΛ και ΤΡΑΜ μεταβιβάστηκαν δωρεάν στον «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΟΑΣΑ.)».

Με το νόμο 4070/2012, «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις» η Εταιρεία δύναται να εκπονεί για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, αντί αμοιβής, μελέτες μεταφορών, μελέτες συγκοινωνιακών έργων, οποιουδήποτε τύπου και σταδίου, μελέτες οργάνωσης και διαχείρισης, επίβλεψη, ερευνητικά προγράμματα, καθώς και να παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης και διαχείρισης αντίστοιχων έργων σε τρίτους.

Α.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Το 2017 συνεχίστηκε για δέκατη έβδομη χρονιά η λειτουργία του Μετρό της Αθήνας. Η ΑΜ συνέχισε την εκτέλεση αμιγώς κατασκευαστικών έργων.
Μέχρι την 31.12.2017, το έργο του **Μετρό της Αθήνας** λειτουργεί με 36 Σταθμούς Μετρό και 6 επιπλέον Σταθμούς σε κοινή χρήση με τον Προαστιακό, μεταφέροντας περίπου 750.000 επιβάτες ημερησίως. Επίσης, λειτουργούν 8 Σταθμοί Μετεπιβίβασης / Χώροι στάθμευσης.
Κατά τη διάρκεια του 2017 δεν ολοκληρώθηκαν νέες επεκτάσεις.

Συνεχίστηκε η υλοποίηση της επέκτασης της Γραμμής 3 από τον Σταθμό Αγ. Μαρίνα έως τον Πειραιά που ξεκίνησε το 2012 και θα εξυπηρετεί τους δήμους Αγία Βαρβάρα, Κορυδαλλό και Νίκαια με αντίστοιχους σταθμούς, καθώς και τον δήμο Πειραιά με τους σταθμούς Μανιάτικα, Πειραιάς και Δημοτικό Θέατρο.
Σχετικά με την επέκταση του δικτύου του Τραμ προς Πειραιά, συνεχίζεται η υλοποίηση του έργου μέσω της σύμβασης κατασκευής, που υπογράφηκε τον Ιανουάριο 2013.
Όσον αφορά στην κατασκευή του έργου του **Μετρό Θεσσαλονίκης** που ανατέθηκε τον Απρίλιο του 2006, το 2017 υπήρξε μεγάλη πρόοδος στην υλοποίηση του έργου σε σχέση με το 2016, καθώς η επίλυση των διαφωνιών που είχαν προκύψει με την ανάδοχο Κοινοπραξία του έργου και είχαν παραπεμφθεί στα Διαιτητικά Δικαστήρια βάσει του άρθρου 25Α του Ν.3614/2007 προχώρησε σημαντικά με την έκδοση των σχετικών δικαστικών αποφάσεων.
Η υλοποίηση της επέκτασης του Μετρό Θεσσαλονίκης προς Καλαμαριά, που δημοπρατήθηκε τον Απρίλιο 2009 ως «μελέτη-κατασκευή» και ανατέθηκε τον Ιούνιο 2013, συνεχίστηκε ομαλά και κατά τη διάρκεια του 2017.

Τέλος, το 2017 δημοπρατήθηκε το νέο έργο της Γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας.

Α.3 ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΩΝ

Α.3.1 Έργα υπό κατασκευή το 2017:

Α.3.1.α. Μετρό Αθήνας

Α.3.1.α.i) Επέκταση Γραμμής 3, Τμήμα Αγ. Μαρίνα – Πειραιάς

Τον Μάρτιο 2012 υπεγράφη η σύμβαση για την κατασκευή της επέκτασης της Γραμμής 3 από την Αγία Μαρίνα έως τον Πειραιά, με 7,5 χλμ. γραμμής και 6 σταθμούς μετρό (συμβατικό τίμημα: € 467,5 εκ.). Το έργο βρίσκεται υπό κατασκευή. Περιλαμβάνει και την προμήθεια 17 νέων συρμών μέσω ξεχωριστής σύμβασης (συμβατικό τίμημα: € 152,12 εκ.) που έχει ήδη ολοκληρωθεί.
Χρηματοδότηση: Το έργο της επέκτασης προς Πειραιά συγχρηματοδοτείται στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2007-2013 (ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗ) και 2014-2020 (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) (ως έργο phasing), με συνολικό προϋπολογισμό € 742 εκατ., συμπεριλαμβανομένων της κύριας σύμβασης κατασκευής, της σύμβασης προμήθειας 17 συρμών, των συμβάσεων προμήθειας και εγκατάστασης των ειδικών ηλεκτρομηχανολογικών (Η/Μ) συστημάτων, καθώς και των δαπανών για απαλλοτριώσεις, τεχνικούς συμβούλους και λοιπές μελέτες, για μετατοπίσεις δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ), διαχείριση και επίβλεψη του έργου από την ΑΜ και λοιπές δαπάνες.

Α.3.1.α.ii) Γραμμή 4 «Τμήμα Άλσος Βεΐκου – Γουδή»

Τον Μάρτιο 2017 δημοπρατήθηκε η κύρια σύμβαση για την κατασκευή της Γραμμής 4 «Τμήμα Άλσος Βεΐκου – Γουδή», με 13 χλμ. γραμμής και 15 σταθμούς μετρό ως μελέτη-κατασκευή με προϋπολογισμό 1,45 δις ευρώ χωρίς ΦΠΑ. (Α΄ Στάδιο διεθνή διαγωνισμού – Κλειστή διαδικασία - Προεπιλογή). Στο συνολικό κόστος του έργου περιλαμβάνονται: Η μελέτη-κατασκευή, οι πρόδρομες εργασίες (που θα αποτελέσουν ξεχωριστή σύμβαση προγραμματιζόμενη να δημοπρατηθεί το 2018), η προμήθεια συρμών, η προμήθεια και εγκατάσταση ειδικών ηλεκτρομηχανολογικών (Η/Μ) συστημάτων, καθώς και οι δαπάνες για απαλλοτριώσεις, τεχνικούς συμβούλους και λοιπές μελέτες, διαχείριση και επίβλεψη του έργου από την ΑΜ και λοιπές δαπάνες.
Χρηματοδότηση: Το έργο της Γραμμής 4, συνολικού εκτιμώμενου κόστους 1,650 δις ευρώ, έχει ενταχθεί στο Εθνικό ΠΔΕ και πρόκειται να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ – στο οποίο πρόκειται να ενταχθεί το 2018). Επίσης, έχει εξασφαλισμένη δανειακή πίστωση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ύψους 730 εκατ. ευρώ.

Α.3.1.β. Μετρό Θεσσαλονίκης

Α.3.1.β.i) Βασική Γραμμή

Η κύρια σύμβαση «μελέτης-κατασκευής» του βασικού έργου του Μετρό Θεσσαλονίκης (γραμμή μετρό μήκους 9,6 χλμ., 13 σταθμοί, 1 αμαξοστάσιο 50.000 τ.μ. & 18 συρμοί) ανατέθηκε τον Απρίλιο 2006 (Συμβατικό τίμημα € 945,7 εκ.) και βρίσκεται σε εξέλιξη. Το 2012, το 2016 και το 2017 υπεγράφησαν και 3 συμπληρωματικές συμβάσεις (ΣΣΕ) για την εκτέλεση αρχαιολογικών εργασιών (€ 41,8 εκ., € 25 εκ. και € 17,8 εκ. αντίστοιχα). Το κόστος της σύμβασης έχει επίσης αυξηθεί κατόπιν προσφυγών της αναδόχου Κ/Ξ στα διαιτητικά δικαστήρια και της έκδοσης των σχετικών αποφάσεων. Έτσι, το συνολικό κόστος σύμβασης με τις συμπληρωματικές συμβάσεις και τις διαιτησίες προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των € 1.283,7 δις περίπου.
Χρηματοδότηση: Για τους σκοπούς της κοινοτικής χρηματοδότησης το έργο διαχωρίστηκε σε Έργο 1: έργο-γέφυρα από το Γ΄ ΚΠΣ (ΕΠ-ΟΑΛΑΑ) στο ΕΣΠΑ 2007-2013 (Π.Ε.Π. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΘΡΑΚΗ) και Έργο 2: έργο phasing μεταξύ ΕΣΠΑ 2007-2013 & ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ). Ο συνολικός προϋπολογισμός, συμπεριλαμβανομένων της κύριας σύμβασης κατασκευής των έργων ΠΜ & ΗΜ, της προμήθειας συρμών, των τριών ΣΣΕ, των δαπανών για απαλλοτριώσεις, για τεχνικούς συμβούλους και λοιπές μελέτες, για μετατοπίσεις δικτύων ΟΚΩ, για διαχείριση και επίβλεψη του έργου από την ΑΜ και λοιπές δαπάνες (ποσά αποφάσεων διαιτητικών δικαστηρίων, κ.ά.) ανέρχεται σε € 1,5 δις.

Α.3.1. β.ii) Επέκταση προς Καλαμαριά

Τον Ιούνιο 2013 ανατέθηκε ως «μελέτη-κατασκευή» η επέκταση του Μετρό Θεσσαλονίκης προς Καλαμαριά, με μήκος γραμμής μετρό 4,8 χλμ και 5 νέους σταθμούς (συμβατικό τίμημα: € 399,8 εκ.). Το έργο βρίσκεται υπό κατασκευή και περιλαμβάνει και την προμήθεια νέων συρμών με ξεχωριστή σύμβαση που θα δημοπρατηθεί στο μέλλον με εκτιμώμενο προϋπ.: € 64,2 εκ. Επίσης, περιλαμβάνει τα ειδικά Η/Μ συστήματα με ξεχωριστές συμβάσεις, τρεις εκ των οποίων βρίσκονται υπό δημοπράτηση, ενώ οι υπόλοιπες σε προγραμματισμό.
Χρηματοδότηση: Το έργο συγχρηματοδοτείται στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2007-2013 και 2014-2020 (ως έργο phasing) από το Π.Ε.Π. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΘΡΑΚΗ & το Ε.Π.-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, με συνολικό προϋπολογισμό € 567 εκατ., συμπεριλαμβανομένων της κύριας σύμβασης κατασκευής, της σύμβασης προμήθειας συρμών, των συμβάσεων προμήθειας και εγκατάστασης των ειδικών Η/Μ συστημάτων, καθώς και των δαπανών για απαλλοτριώσεις, τεχνικούς συμβούλους και λοιπές μελέτες, για μετατοπίσεις δικτύων ΟΚΩ, διαχείριση και επίβλεψη του έργου από την ΑΜ και λοιπές δαπάνες.

Α.3.1.γ. Τραμ Αθήνας

Α.3.1.γ.i) Δυτική επέκταση του Τραμ στον Πειραιά

Τον Ιανουάριο 2013 ανατέθηκε η σύμβαση κατασκευής της δυτικής επέκτασης του Τραμ στον Πειραιά, με μήκος τροχιόδρομου 5,35 χλμ και 12 νέες στάσεις (συμβατικό τίμημα: € 49,9 εκ.). Το έργο βρίσκεται υπό κατασκευή. Επιπλέον, με ξεχωριστή σύμβαση (επαναδημοπράτηση το 2017) προβλέπεται και η προμήθεια 25 νέων συρμών. Ο διαγωνισμός ολοκληρώθηκε και η σύμβαση πρόκειται να υπογραφεί μετά την ολοκλήρωση των σχετικών προσυμβατικών ελέγχων εντός του 2018 (συμβ. τίμημα: € 54,1 εκ.)
Χρηματοδότηση: Το έργο συγχρηματοδοτείται στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2007-2013 και 2014-2020 (ως έργο phasing) από το Π.Ε.Π. ΑΤΤΙΚΗ, με συνολικό προϋπολογισμό € 122 εκ., συμπεριλαμβανομένων της κύριας σύμβασης κατασκευής, της σύμβασης προμήθειας συρμών, μιας σύμβασης προμήθειας εξοπλισμού, καθώς και των δαπανών για μετατοπίσεις δικτύων ΟΚΩ, διαχείριση και επίβλεψη του έργου από την ΑΜ και λοιπές δαπάνες.

Α.3.2 Προμήθειες έργων (συμβάσεις σε εξέλιξη ή υπό δημοπράτηση):

Σε εξέλιξη το 2017 βρίσκονται οι παρακάτω συμβάσεις για την προμήθεια & εγκατάσταση των ειδικών Ηλεκτρομηχανολογικών Συστημάτων στην επέκταση της Γραμμής 3 του Μετρό της Αθήνας, Τμήμα «Αγ. Μαρίνα - Πειραιάς»:

1) Μετρό της Αθήνας (GEN-020/09). Υπογραφή σύμβασης: 26/06/2009 με ανάδοχο την Εταιρεία "ALSTOM TRANSPORT S.A." και συμβατικό τίμημα € 15,6 εκ.
2) Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου για τις επεκτάσεις του Μετρό της Αθήνας (GEN-031/09). Υπογραφή σύμβασης: 1/12/2009 με ανάδοχο την Εταιρεία "INDRA SISTEMAS S.A." και συμβατικό τίμημα € 8,85 εκ.
   Οι ανωτέρω συμβάσεις προμήθειας και εγκατάστασης ειδικών Η/Μ συστημάτων καλύπτουν οριζόντια τις επεκτάσεις ως προς την υλοποίηση του αντικειμένου, που πιστοποιείται και πληρώνεται χωριστά ανά επέκταση. Έως τις 31-12-2016, έχει ήδη ολοκληρωθεί η υλοποίηση του αντικειμένου που αφορά τις επεκτάσεις που ήδη έχουν τεθεί σε λειτουργία (Ελληνικό, Ανθούπολη, Χαϊδάρι, 3 Σταθμοί), και βρίσκεται σε εξέλιξη μόνο η υλοποίηση του αντικειμένου που αφορά την επέκταση της Γραμμής 3 προς τον Πειραιά.
3) Προμήθεια 17 νέων Συρμών (Σειρά III) για το Μετρό της Αθήνας (GEN-023/09). Υπογραφή σύμβασης: 16/09/2009 με ανάδοχο την Κοινοπραξία "ROTEM-HANWHA" και συμβατικό τίμημα € 152,12 εκ. Η προμήθεια των συρμών έχει ολοκληρωθεί, απομένει μόνο η αποπληρωμή παρακρατηθέντος ποσού εγγύησης σύμφωνα με τα συμβατικά προβλεπόμενα.

Χρηματοδότηση: Οι προϋπολογισμοί των ανωτέρω προμηθειών έχουν ενταχθεί στις Πράξεις μέσω των οποίων συγχρηματοδοτούνται τα αντίστοιχα έργα/επεκτάσεις του μετρό Αθήνας. Η προμήθεια των συρμών συγχρηματοδοτείται στο πλαίσιο της Πράξης στην οποία είναι ενταγμένο το έργο της επέκτασης της Γραμμής 3 του Μετρό Αθήνας στον Πειραιά.
4) Προμήθεια εξοπλισμών για την τροποποίηση των Συστημάτων Ασφαλείας στους σταθμούς των γραμμών 2 & 3 του μετρό και τη σύνδεσή τους με το σύστημα ΑΣΣΚ-ΟΑΣΑ. Υλοποιείται μέσω 6 συμβάσεων συνολικού κόστους € 2,35 εκατ. Χρηματοδότηση: Ο προϋπολογισμός αυτών των

συμβάσεων είναι ενταγμένος στο εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΣΑΕ065/5).
Υπό δημοπράτηση :

Το 2017 δημοπρατήθηκαν οι εξής συμβάσεις προμήθειας έργων:

1) Μετρό Αθήνας Γραμμή 4 - "Τμήμα Άλσος Βεΐκου-Γουδή" (RFP-308/17 - Κύρια σύμβαση κατασκευής). Απόφαση Δ.Σ.1408(γ)/30-03-2017 της Αττικό Μετρό Α.Ε. «Έγκριση Διεξαγωγής Διεθνούς Διαγωνισμού με κλειστή Διαδικασία (Προεπιλογή) και Έγκριση Τευχών Α΄ Σταδίου», με τίμημα € 1.450,0 εκ. χωρίς Φ.Π.Α..

2) Σύστημα Αυτοματισμού και Ελέγχου Κτιρίων (BACS, RFP307/17) του Μετρό της Αθήνας. Απόφαση Δ.Σ.1432(α)/05-10-2017 της Αττικό Μετρό Α.Ε. «Έγκριση Διενέργειας Διαγωνισμού και Τευχών», με τίμημα € 1,9 εκ. χωρίς Φ.Π.Α..

3) Σύστημα Αυτοματισμού και Ελέγχου Κτιρίων (BACS, RFP327/17) της Επέκτασης του Μετρό Θεσσαλονίκης προς Καλαμαριά. Απόφαση Δ.Σ.1441(α)/12-12-2017 της Αττικό Μετρό Α.Ε. «Έγκριση Διενέργειας Διαγωνισμού και Τευχών», με τίμημα € 1,55 εκ. χωρίς Φ.Π.Α.

4) Προμήθεια και Θέση σε Λειτουργία Τροχαίου Υλικού Σειράς ΙΙ του Τροχιοδρόμου (Τραμ) της Αθήνας. Απόφαση Δ.Σ.1401(γ)/14-02-2017 της Αττικό Μετρό Α.Ε. «Έγκριση Διεξαγωγής Διεθνούς Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με ανοιχτή διαδικασία και Έγκριση Τευχών», με τίμημα € 64,25 εκ. χωρίς Φ.Π.Α..

5) Προμήθεια μηχανήματος έργου συντήρησης εναερίων δικτύων ηλεκτροδότησης Τραμ Αθήνας (RFP-321/17). Απόφαση Δ.Σ.1434(γ)/24-10-2017 της Αττικό Μετρό Α.Ε. «Έγκριση Διενέργειας Διεθνούς Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με ανοιχτή διαδικασία και Έγκριση Τευχών», με τίμημα € 0,940 εκ. χωρίς Φ.Π.Α.

Α.3.3 Μελέτες / Σύμβουλοι (συμβάσεις σε εξέλιξη ή υπό δημοπράτηση το 2017):

Με τον Ν. 3316/05, έχουν ανατεθεί και ήταν **σε εξέλιξη το 2017:**

α) Η σύμβαση του Τεχνικού Συμβούλου για τα έργα του Μετρό Αθήνας που υπογράφηκε τον Απρίλιο 2012 (TSA-351/12 με συμβατικό τίμημα € 8,34 εκ.) που έληγε στις 31/3/2017 μετά την 2η παράταση της συνολικής προθεσμίας περάτωσης & 1η ΣΣΕ με συμβατικό τίμημα € 1,19 εκ. που λήγει στις 31/03/2018.

β) Η Συμφωνία-Πλαίσιο «Γεωλογικές και Γεωτεχνικές Έρευνες και Μελέτες για τα τμήματα «Ευαγγελισμός-Βύρωνας-Ηλιούπολη» και «Άλσος Βεΐκου-Ευαγγελισμός» της Γραμμής 4 του Μετρό της Αθήνας και σε διάφορες θέσεις για τις ανάγκες της Γραμμής 4 του Μετρό της Αθήνας» (TSA-358/14) με συμβατικό τίμημα 938.400 ευρώ, η οποία ανατέθηκε το 2014. Πιο συγκεκριμένα, στις 8/2/2016 υπογράφηκε η 2η επιμέρους σύμβαση που ολοκληρώθηκε μαζί με την Συμφωνία-Πλαίσιο στο σύνολό της τον Νοέμβριο του 2017.

γ) Η Συμφωνία-Πλαίσιο «Γεωλογικές, Γεωφυσικές και Γεωτεχνικές Έρευνες και Μελέτες στο Τμήμα «Ανθούπολη-Ίλιον» της επέκτασης της Γραμμής 2 του Μετρό της Αθήνας» (TSA-363/15), που ανατέθηκε στις 17/9/2015 με συμβατικό τίμημα € 718.750 ευρώ. Στις 15/2/2016 υπεγράφη η 1η επιμέρους σύμβαση που ολοκληρώθηκε στις 19/1/2017, και έχει υπογραφεί η 2η επιμέρους σύμβαση που θα ολοκληρώσει το αντικείμενο της συμφωνίας-πλαίσιο έως τις 19/8/2018.

δ) Τέσσερις συμβάσεις Εμπειρογνώμονα για την υποστήριξη της Αττικό Μετρό σε γεωτεχνικά θέματα της επέκτασης της Γρ. 3 του Μετρό Αθήνας στον Πειραιά και του Μετρό Θεσσαλονίκης, Συμβατικό Τίμημα ως εξής: € 80.000 (TSA-357/14), € 80.000 (TSA-368/16), € 150.000 (TSA-343/09) και € 18.000 (TSA-369/16).

ε) Η σύμβαση «Τοπογραφικές Μελέτες τμημάτων της Γραμμής 4» (TSA-355/13) με συμβατικό τίμημα € 76.000.

στ) Η σύμβαση «Γεωλογικές και γεωτεχνικές έρευνες και μελέτες για την επέκταση προς Εύοσμο» (TSA-367/16) με συμβατικό τίμημα € 853.150.

ζ) Η σύμβαση «Υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου Έργων Μετρό Θεσσαλονίκης» (TSA 376/17) με συμβατικό τίμημα € 10,4 εκ.

η) Η σύμβαση «Τοπογραφικές μελέτες των επεκτάσεων του Τραμ της Αθήνας προς Κερατσίνι και Πέραμα» με συμβατικό τίμημα € 38.367,13.

Χρηματοδότηση: Οι συμβάσεις των τεχνικών συμβούλων και των εμπειρογνωμόνων χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της ενταγμένης συγχρηματοδοτούμενης Πράξης κάθε έργου που αφορούν, ενώ οι συμβάσεις των μελετών για νέα έργα/επεκτάσεις του Μετρό Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Τραμ από σχετικό κονδύλι εθνικών πόρων του ΠΔΕ (υπόλοιπο προϋπολογισμού μελετών του Γ΄ ΚΠΣ για τις μελέτες ωρίμανσης νέων επεκτάσεων του Μετρό και του Τραμ Αθήνας & Θεσσαλονίκης στη ΣΑΕ065/4).

Τον Δεκέμβριο 2017 ξεκίνησε η δημοπράτηση :

«Υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου Έργων Μετρό Αθήνας» (RFP-318/17). Απόφαση Δ.Σ.1445(γ)/16.01.2018 της Αττικό Μετρό Α.Ε. «Έγκριση Διεξαγωγής Διεθνούς Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με ανοιχτή διαδικασία και Έγκριση Τευχών», με τίμημα € 21,64 εκ. χωρίς Φ.Π.Α..

Ακολουθεί πίνακας που παρουσιάζει συνοπτικά το κόστος των συμβάσεων που υλοποιούνται σήμερα με την επίβλεψη της ΑΜ, καθώς και τις συμβάσεις υπό δημοπράτηση με τους προϋπολογισμούς τους.

Η λεπτομερής εξέλιξη των Έργων της Εταιρείας στη χρήση 2017, καθώς και η επιμέρους δραστηριότητα της κάθε Διεύθυνσης αναλυτικά, αναφέρονται στην «Ετήσια Αναφορά Προόδου Εργασιών 2017».

Πίνακας Κόστους Συμβάσεων υπό Υλοποίηση & υπό Δημοπράτηση

(έως 31-12-2017)

ΣΥΜΒΑΣΗ	ΚΟΣΤΟΣ [1] (εκατ. ευρώ, χωρίς ΦΠΑ)	ΣΤΑΘΜΟΙ (αρ.)	ΓΡΑΜΜΗ (χλμ)
Α. ΥΠΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ 2017			
ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΒΑΣΙΚΟ ΕΡΓΟ (Κύρια σύμβαση: Μελέτη-Κατασκευή, CON-06/004) [2]	1.283,70	13	9,6
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΜΕΤΡΟ ΘΕΣ/ΚΗΣ ΠΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ (Κύρια σύμβαση: Μελέτη-Κατασκευή, CON-002/13)	567,80	5	4,8
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΓΡ 3 ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ, ΤΜ. ΑΓ. ΜΑΡΙΝΑ – ΠΕΙΡΑΙΑΣ (Κύρια σύμβαση κατασκευής, CON-12/001)	467,46	6	7,6
ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΡΓΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ (TSA-336/08)	13,16		
ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΡΓΩΝ ΜΕΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ (TSA-351/12) [3]	9,53		
ΔΥΤΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΜ ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ (Κύρια σύμβαση κατασκευής, CON-003/12)	49,82	12	5,35
ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΣΥΡΜΩΝ (ATS, PIS) (GEN-020/09) (Για τις Νέες Επεκτάσεις του Μετρό Αθήνας)	15,59		
ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΟΜΙΣΤΡΟΥ (GEN-031/09) (Για τις Νέες Επεκτάσεις του Μετρό Αθήνας)	8,85		
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΝΕΩΝ ΣΥΡΜΩΝ (ΣΕΙΡΑΣ ΙΙΙ) ΜΕΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ (GEN-023/09)	152,10		
ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ & ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΡΑΜΜΗΣ 4 (TSA-358/14)	0,940		
ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ, ΓΕΩΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ & ΜΕΛΕΤΕΣ: ΓΡ. 2, ΤΜΗΜΑ ΑΝΘΟΥΠΟΛΗ - ΙΛΙΟΝ (TSA-363/15)	0,720		
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. ΑΠΟ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΑ ΣΤΟ ΕΡΓΟ "ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΓΡ. 3 ΤΜΗΜΑ ΧΑΙΔΑΡΙ-ΠΕΙΡΑΙΑΣ" ΣΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (TSA-357/14)	0,080		
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. ΑΠΟ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΑ ΣΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΓΟΥ ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (TSA-343/09)	0,150		
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ 4 (TSA-355/13)	0,076		
ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΕΥΟΣΜΟ (TSA-367/16)	0,853		
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. ΑΠΟ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΑ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (TSA-368/16)	0,080		
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. ΑΠΟ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΑ ΣΤΟ ΕΡΓΟ "ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΓΡ. 3 ΤΜΗΜΑ ΧΑΙΔΑΡΙ-ΠΕΙΡΑΙΑΣ" ΣΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (TSA-369/16)	0,018		
Προμήθεια εξοπλισμού για την τροποποίηση των συστημάτων πυρανίχνευσης στους σταθμούς των γραμμών 2&3 του μετρό και τη σύνδεσή τους με το σύστημα ΑΣΣΚ-ΟΑΣΑ (GEN-055/17)	0,350		
Προμήθεια εξοπλισμού για την τροποποίηση των συστημάτων αυτοματισμών και ελέγχου κτιρίων (BACS) στους σταθμούς των επεκτάσεων των γραμμών 2&3 του μετρό και την σύνδεσή τους με το σύστημα ΑΣΣΚ-ΟΑΣΑ (GEN-053/17)	0,699		
Προμήθεια εξοπλισμού για την τροποποίηση των συστημάτων πυρανίχνευσης στους σταθμούς των γραμμών 2&3 του μετρό και τη σύνδεσή τους με το σύστημα ΑΣΣΚ-ΟΑΣΑ (GEN-054/17)	0,122		
Προμήθεια εξοπλισμού για την τροποποίηση των συστημάτων μετάδοσης δεδομένων στους σταθμούς των γραμμών 2&3 του μετρό και τη σύνδεσή τους με το σύστημα ΑΣΣΚ-ΟΑΣΑ (GEN-056/17)	0,491		
Προμήθεια εξοπλισμού για την τροποποίηση των συστημάτων αυτοματισμών και ελέγχου κτιρίων (BACS) στους σταθμούς των επεκτάσεων των γραμμών 2&3 του μετρό και την σύνδεσή τους με το σύστημα ΑΣΣΚ-ΟΑΣΑ (GEN-057/17)	0,572		
Προμήθεια εξοπλισμού για την προσθήκη απευθείας τηλεφώνων DLT στους σταθμούς των γραμμών 2&3 του μετρό και τη σύνδεσή τους με το σύστημα ΑΣΣΚ-ΟΑΣΑ (GEN-058/17)	0,120		
Υποστήριξη της ΑΜ από σύμβουλο στα έργα "Μελέτη, Κατασκευή και Θέση σε Λειτουργία του Μετρό Θεσσαλονίκης" (CON-06/004) και "Μελέτη, Κατασκευή και Θέση σε Λειτουργία της επέκτασης του Μετρό Θεσσαλονίκης προς Καλαμαριά" (CON-002/13) σε θέματα Διάνοιξης σηράγγων (TSA-372/17)	0,007		
Υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου Έργων Μετρό Θεσσαλονίκης (TSA376/17)	10,43		
Τοπογραφικές Μελέτες των επεκτάσεων του Τραμ της Αθήνας προς Κερατσίνι και Πέραμα (TSA-377/17)	0,038		
Υποστήριξη της ΑΜ από σύμβουλο στα έργα "Μελέτη, Κατασκευή και Θέση σε Λειτουργία του Μετρό Θεσσαλονίκης" (CON-06/004) και "Μελέτη, Κατασκευή και Θέση σε Λειτουργία της επέκτασης του Μετρό Θεσσαλονίκης προς Καλαμαριά" (CON-002/13) σε θέματα Ποιοτικού Ελέγχου (TSA-373/17)	0,007		
ΣΥΝΟΛΟ Α.	**2.583,76**	**36**	**27,35**
Β. ΥΠΟ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ 2017			
Προμήθεια και εγκατάσταση Συστήματος Αυτοματισμού και Ελέγχου κτιρίων (BACS) της επέκτασης Πειραιά (RFP-307/17)	1,90		
Μετρό Αθήνας Γραμμή 4 - "Τμήμα Άλσος Βεΐκου-Γουδή" (RFP-308/17 - Κύρια σύμβαση κατασκευής)	1.450,00	15	13
Προμήθεια και Θέση σε Λειτουργία Τροχαίου Υλικού Σειράς ΙΙ του Τροχιοδρόμου (Τραμ) της Αθήνας (RFP-311/17)	64,25		
Προμήθεια και εγκατάσταση Συστήματος Αυτοματισμού και Ελέγχου κτιρίων (BACS) της επέκτασης Μετρό Θεσσαλονίκης προς Καλαμαριά (RFP-327/17)	1,55		
Προμήθεια μηχανήματος έργου συντήρησης εναερίων δικτύων ηλεκτροδότησης Τραμ Αθήνας (RFP-321/17)	0,94		
Υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου Έργων Μετρό Αθήνας (RFP-318/17)	21,64		
ΣΥΝΟΛΟ Β.	**1.540,28**	**15**	**13**
ΣΥΝΟΛΟ (Α + Β)	**4.124,04**	**51**	**40,35**

Σημειώσεις:

(1) Τα κόστη των συμβάσεων του πίνακα αποτελούν μόνο μέρος του συνολικού προϋπολογισμού κάθε Έργου (που περιλαμβάνει και δαπάνες απαλλοτριώσεων κ.α., και αναφέρεται στην περιγραφή των Έργων, ενότητα 3Α).

(2) Στο κόστος της σύμβασης του Βασικού έργου του Μετρό Θεσσαλονίκης, έχει συμπεριληφθεί και το κόστος των τριών (3) συμπληρωματικών συμβάσεων (ΣΣΕ) για αρχαιολογικές εργασίες, που έχουν ανατεθεί το 2012, το 2016 και το 2017, καθώς και τα ποσά των αποφάσεων των Διαιτητικών Δικαστηρίων.

(3) Στο κόστος της σύμβασης του Τεχνικού Συμβούλου Έργων Μετρό Αθήνας έχει συμπεριληφθεί και το κόστος της 1ης ΣΣΕ.

Α.4. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η εταιρεία διοικείται από 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο και στις 31 Δεκεμβρίου 2017 απασχολούσε 436 άτομα. Η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. προχώρησε στην αναδιοργάνωση και επανασχεδιασμό της οργανωτικής της δομής με την απόφαση Δ.Σ. 1380(α)/09.09.2016 και ο νέος εσωτερικός της κανονισμός δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ τεύχος ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ. 2905/03.10.2016 όπως περιγράφεται κατωτέρω:

Α/Α	**Υπηρεσία**	**Προσωπικό την 31.12.2017**
1	Γραφείο Διοίκησης	4
2	Γραφείο Προϊσταμένης Αρχής	7
3	Νομική Υπηρεσία/Νομικός Σύμβουλος	16
4	Τμήμα Τύπου	11
5	Δ/νση Τεχνικής Υποστήριξης	34
6	Δ/νση Στρατηγικής Ανάπτυξης	72
7	Δ/νση Μελετών	74
8	Δ/νση Οικονομικών & Διοικητικών Υπηρεσιών	66
9	Δ/νση Έργων 1	36
10	Δ/νση Έργων 2	57
11	Δ/νση μετρό Θεσσαλονίκης	59
	Σύνολο Προσωπικού 31.12.2017	**436**

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, με βάση τον Ν. 3429/2010 είναι η εξής: Εκτελεστικά Μέλη: Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος και ένα μέλος του Δ.Σ. και Μη Εκτελεστικά Μέλη: 4 Μέλη του Δ.Σ.. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πλην του Προέδρου και του Αντιπροέδρου & Διευθύνοντα Συμβούλου και ενός μη εκτελεστικού μέλους, δεν μισθοδοτούνται.

Η σύνθεση του έμμισθου προσωπικού της εταιρείας είναι η εξής : 222 είναι διπλωματούχοι μηχανικοί, 79 πτυχιούχοι ΑΕΙ, 19 πτυχιούχοι ΤΕΙ και 116 είναι το λοιπό διοικητικό προσωπικό.

Απασχολούνται επίσης με Σύμβαση Παροχής Ανεξαρτήτων Υπηρεσιών 1 δημοσιογράφος και 2 ιατροί εργασίας (Αθήνα & Θεσσαλονίκη).

Το προσωπικό της Εταιρείας υποβοηθείται στο Έργο του από Τεχνικούς Συμβούλους που προσλαμβάνονται για τον σκοπό αυτό.

Α.5. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Α.5.1 Χρηματοδότηση

Τα υπό υλοποίηση έργα της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. (ΑΜ) συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων (Ε.Π.). Μετά την ένταξή τους σε Ε.Π. εγγράφονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) με το σύνολο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού (επιλέξιμου, μη επιλέξιμου – κοινοτική συμμετοχή και εθνικοί πόροι). Με τις καταβολές των ποσών από το ΠΔΕ πραγματοποιείται αντίστοιχη ισόποση αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας.

Οι χρηματοδοτήσεις του ΠΔΕ προς την Εταιρεία εμφάνιζαν κατά το παρελθόν χρονική υστέρηση και υπολείπονται της συνολικής δαπάνης που έχει καταβάλει μέχρι σήμερα η Εταιρεία για την υλοποίηση των έργων της. Η προσωρινή υστέρηση χρηματοδότησης του ΠΔΕ, που κατά την 31/12/2016 ανήρχετο σε € 1,1 δις περίπου, καλύπτεται από μακροπρόθεσμα δάνεια που λαμβάνει η Εταιρεία από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) με εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του προγράμματος χρηματοδότησης των έργων της.

Σημειώνεται επίσης ότι, με την εφαρμογή του Ν.3920/2011, η ΑΜ στερείται προσωρινά εσόδων από εμπορική δραστηριότητα ή από παροχή υπηρεσιών αναφορικά με τη χρήση και εκμετάλλευση του συστήματος Μετρό και προς το σκοπό κάλυψης της υστέρησης χρηματοδότησης, η εταιρεία είχε αρχικά προτείνει να γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις στο Ν. 3920/2011 ώστε να προκύπτουν έσοδα από την παροχή υπηρεσιών για την προαναφερόμενη χρήση και εκμετάλλευση του συστήματος Μετρό Αττικής από την ΣΤΑΣΥ Α.Ε. όπως ίσχυε προ της εφαρμογής του νόμου. Τελικά, στην τρέχουσα περίοδο, είναι σε εξέλιξη η διαδικασία υπογραφής σύμβασης παροχής των σχετικών υπηρεσιών μεταξύ των δύο μερών. Συνεπώς η λειτουργία της ΑΜ βασίζεται προς το παρόν εξ ολοκλήρου στην χρηματοδότηση από το ΠΔΕ και λαμβανομένου υπόψη του προσωρινού ελλείμματος χρηματοδότησης και τυχόν περίπτωση μη ομαλής χρηματοδότησης της, δύναται να δημιουργήσει συνθήκες αβεβαιότητας σχετικά με τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας.

Εντούτοις, όπως αναφέρεται και στην επόμενη παρ.Α.5.2., το 2017 πραγματοποιήθηκε μεγάλη αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της ΑΜ, συνολικά κατά € 1,3 δισ. περίπου, για την εξουδετέρωση του σχετικού κινδύνου και τη σημαντική ενίσχυση της χρηματοοικονομικής θέσης της ΑΜ, αλλά και την κάλυψη μεγάλου μέρους, ύψους € 610 εκατ. περίπου, του ανωτέρω προσωρινού ελλείμματος.

Τέλος, όπως σημειώνεται στην παράγραφο Α.1. ανωτέρω, με την εφαρμογή του άρθρου 145 του Ν.4070/2012, η εταιρεία δύναται να εκπονεί σχετικές μελέτες για λογαριασμό τρίτων έναντι αμοιβής στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό και να παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης και διαχείρισης κατασκευαστικών έργων σε τρίτους και για το σκοπό αυτό έχουν ήδη πραγματοποιηθεί επαφές και κατάλληλες συνεργασίες με αντίστοιχους Οίκους του Εξωτερικού.

Α.5.2 Κεφάλαιο

Εντός του έτους 2017 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας συνολικά κατά € 1.267.670.378,25. Το ποσό της αύξησης αφορά σε χρηματοδοτήσεις από το εγκεκριμένο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Α.5.3. Δάνεια

Οι αναλήψεις έναντι των μακροπρόθεσμων δανείων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), το τρέχον επιτόκιο και τα ανεξόφλητα υπόλοιπα στις 31/12/2017 έχουν ως ακολούθως:

Α.5.3.ι) ΒΑΣΙΚΟ ΕΡΓΟ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ποσά σε Ευρώ (€)

Έτος Λήψεως	Αναληφθέν ποσό Δανείου	Τρέχον Επιτόκιο	Υπόλοιπο 31/12/2017
1992	105.000.000	3,079%	0,00
1995	105.000.000	1,931%	7.000.000,00
1998	105.000.000	0,806%	17.500.000,00
1999	120.000.000	1,578%	46.666.666,74
2000	200.000.000	1,578%	77.777.777,74
2003	200.000.000	2,769%	116.666.666,69
Σύνολο :	**835.000.000**		**265.611.111,17**

Α.5.3.ιι) ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ποσά σε Ευρώ (€)

Έτος Λήψεως	Αναληφθέν ποσό Δανείου	Τρέχον Επιτόκιο	Υπόλοιπο 31/12/2017
2004	150.000.000	4,990%	107.608.695,59
2008	100.000.000	4,644%	89.130.434,80
2008	100.000.000	4,730%	91.304.347,84
2008	50.000.000	4,379%	44.565.217,40
2009	150.000.000	4,121%	140.217.391,29
2009	150.000.000	4,511%	143.478.260,86
2010	150.000.000	3,350%	150.000.000,00
2013	250.000.000	3,725%	250.000.000,00
2017	50.000.000	2,017%	50.000.000,00
Σύνολο :	**1.150.000.000**		**1.066.304.347,78**

Τα ανωτέρω δάνεια είναι εξοφλητέα από 25-30 έτη με περίοδο χάρητος από 7-9 έτη.

Για την κατασκευή του Μετρό στον Πειραιά η ΕΤΕπ είχε εγκρίνει πίστωση ποσού € 450.000.000. Τον Δεκέμβριο 2011 υπεγράφη δανειακή σύμβαση ύψους € 250.000.000, η οποία εκταμιεύθηκε τον Ιούνιο 2013 και τον Φεβρουάριο 2013 υπεγράφη δανειακή σύμβαση ύψους € 200.000.000 έναντι της οποίας εκταμιεύθηκε ποσό ύψους € 50.000.000 τον Φεβρουάριο 2017.

Α.5.3.ιιι) ΒΑΣΙΚΟ ΕΡΓΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ποσά σε Ευρώ (€)

Έτος Λήψεως	Αναληφθέν ποσό Δανείου	Τρέχον Επιτόκιο	Υπόλοιπο 31/12/2017
2008	100.000.000	4,671%	100.000.000,00
2009	100.000.000	4,566%	100.000.000,00
2010	200.000.000	4,055%	200.000.000,00
2012	250.000.000	3,743%	250.000.000,00
Σύνολο	**650.000.000**		**650.000.000,00**

Α.5.3.ιν) ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ποσά σε Ευρώ (€)

Έτος Λήψεως	Αναληφθέν ποσό Δανείου	Τρέχον Επιτόκιο	Υπόλοιπο 31/12/2017
2017	50.000.000	2,185%	50.000.000,00
Σύνολο :	**50.000.000**		**50.000.000,00**
Γενικό Σύνολο	**2.685.000.000**		**2.031.915.458,95**

Τα ανωτέρω δάνεια είναι εξοφλητέα σε 30 έτη με 10ετή περίοδο χάριτος.

Το Μάρτιο 2013 ενεκρίθη πίστωση της ΕΤΕπ για το έργο της επέκτασης του Μετρό Θεσσαλονίκης προς την Καλαμαριά ύψους € 400.000.000. Τον Σεπτέμβριο του 2014 υπεγράφη σύμβαση για ποσό € 200.000.000, έναντι της οποίας εκταμιεύθηκε ποσό ύψους € 50.000.000 τον Μάιο 2017.

Με τη σύμφωνη γνώμη και έγκριση της ΕΤΕπ, για το υπόλοιπο ποσό από την ανωτέρω πίστωση πραγματοποιήθηκε μεταφορά της και υπεγράφη το 2017, σύμβαση χρηματοδότησης για το Βασικό Έργο του Μετρό Θεσσαλονίκης.

Α.5.4 Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία λειτουργεί το υποκατάστημα της Θεσσαλονίκης και το υποκατάστημα πάρκινγκ Κεραμεικού.

Α.5.5 Απαιτήσεις – Υποχρεώσεις-Ταμειακά Διαθέσιμα σε ξένο νόμισμα

Δεν υπάρχουν

Α.5.6 Περιβαλλοντικά Ζητήματα

Στο πλαίσιο της προσέγγισής μας στην εταιρική υπευθυνότητα, αναγνωρίζουμε και ιεραρχούμε συστηματικά τα περιβαλλοντικά θέματα που συνδέονται με τις δραστηριότητες μας και τα οποία ενδέχεται να προκαλούν αρνητικές επιδράσεις στα ενδιαφερόμενά μας μέρη και στο ευρύτερο φυσικό περιβάλλον, καθώς και συνολικά στη Βιώσιμη Ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο.

Προσεγγίζουμε μεθοδικά τα περιβαλλοντικά θέματα που έχουμε αναγνωρίσει με σκοπό να περιορίσουμε τις αρνητικές επιδράσεις που μπορεί να προκύψουν από μη ορθή διαχείριση τους, και να αυξήσουμε το περιθώριο οφέλους από το σωστό χειρισμό τους.

Η διαρκής βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων, η πρόληψη της ρύπανσης, η εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης και η τήρηση της κείμενης νομοθεσίας, αποτελούν διαχρονική δέσμευση της Διοίκησης της Εταιρείας. Για το σκοπό αυτό, η Εταιρεία εφαρμόζει ένα συνεχώς εξελισσόμενο Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης για το σύνολο των δραστηριοτήτων της, του περιβάλλοντος, της εργασιακής υγείας και της ασφάλειας των λειτουργιών της. Η εταιρεία έχει λάβει τις εξής πιστοποιήσεις : Διεθνές Πρότυπο ΕΛΟΤ ΕΝ ISO 9001:2015 - Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας και το Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ ΕΝ 1431:2008 – Σύστημα Διαχειριστικής Επάρκειας, όπως εξειδικεύεται στους οδηγούς εφαρμογής ΕΛΟΤ 1431-1 και ΕΛΟΤ 1431-2

Η Εταιρεία συμμετέχει ενεργά σε προγράμματα ανακύκλωσης που έχουν αναπτυχθεί σε πανελλαδικό επίπεδο αλλά και σε μικρότερα προγράμματα που αναπτύσσει η ίδια.

Τα έργα Μετρό – Τραμ συμβάλλουν ποικιλοτρόπως στα ζητήματα προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος. Εξάλλου, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη των έργων της ΑΜ σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, είναι η Έγκριση της σχετικής Περιβαλλοντικής Μελέτης.

Α.5.7 Εργασιακά και Σεβασμός Ανθρώπινων Δικαιωμάτων

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Στο πλαίσιο της προσέγγισής μας στην εταιρική υπευθυνότητα, αναγνωρίζουμε και ιεραρχούμε συστηματικά τα θέματα που σχετίζονται με την εργασία και τα ανθρώπινα δικαιώματα και συνδέονται με τις δραστηριότητες μας και τα οποία ενδέχεται να προκαλούν αρνητικές επιδράσεις, ειδικά στις περιοχές όπου εξελίσσονται τα έργα κατασκευής του Μετρό. Άλλωστε πρωταρχικός σκοπός της Εταιρείας είναι η κατασκευή έργων με ιδιαίτερο κοινωνικό χαρακτήρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Αττικής και της Θεσσαλονίκης.

Από συστάσεώς της, η Εταιρεία διακρίνεται για την επαγγελματική ηθική και τις διαχρονικές αξίες, οι οποίες χαρακτηρίζουν κάθε έκφανση της δραστηριότητάς της, οπουδήποτε και αν αυτή πραγματώνεται και δίνει το στίγμα της Εταιρείας προς κάθε συνεργάτη, συναλλασσόμενο και εργαζόμενο, αποτελώντας ταυτόχρονα δέσμευση για πρότυπη συμπεριφορά και συνεχή προσπάθεια βελτίωσης σε κάθε τομέα.

Η επικοινωνία και η ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων μερών για τις δραστηριότητές μας, πλέον της τήρησης των υποχρεωτικών διατάξεων, αποτελούν πρωταρχικό μέλημά μας, διότι έτσι εξασφαλίζεται η ζητούμενη διαφάνεια και ενδυναμώνεται η σχέση εμπιστοσύνης προς την Εταιρεία.

Τηρώντας τα παραπάνω, όλοι οι εργαζόμενοι συντελούν στην πρόληψη ή/και στην ορθή διαχείριση οποιουδήποτε φαινομένου κατάχρησης, διαφθοράς ή λανθασμένης πρακτικής, και συνεπακόλουθα, συμβάλλουν στην προστασία της καλής φήμης της Εταιρείας.

Η συνεχής εκπαίδευση είναι βασικός πυλώνας ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Στην Εταιρεία είναι διάχυτη η αντίληψη πως το όραμα για σταθερή βελτίωση των εργασιακών επιδόσεων συνδέεται άμεσα με τη συνεχή αναβάθμιση των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων.

Η Εταιρεία δεσμεύεται από την Παγκόσμια Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ο.Η.Ε. και συμμορφώνεται με τη σχετική νομοθεσία. Προτεραιότητα της Εταιρείας είναι η ικανοποίηση του ανθρωπίνου δυναμικού της (δυνατότητα εξέλιξης, διοργάνωση σεμιναρίων για περαιτέρω εκπαίδευση) και υποστηρίζει κάθε προσπάθεια για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Α.5.8 Εργαζόμενοι

Οι σχέσεις μεταξύ Διοίκησης και εργαζομένων καθώς και οι παροχές προς τους τελευταίους διέπονται από ατομικές συμβάσεις εργασίας και τη νομοθεσία σχετικά με τα μισθολογικά θέματα. Στις ατομικές συμβάσεις έχει ενσωματωθεί το κείμενο της τελευταίας ΣΣΕ, που υπεγράφη το 2009 και η μετενέργειά της έληξε το 2010. Οι ατομικές συμβάσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, βελτιωμένες μισθολογικές και μη μισθολογικές παροχές στο πλαίσιο του σεβασμού των δικαιωμάτων των εργαζομένων, της συνδικαλιστικής ελευθερίας και της κοινωνικής υπευθυνότητας που χαρακτηρίζει την Εταιρεία.

Α.6. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Α.6.1 Συγκριτική Επισκόπηση Μεγεθών Χρηματοοικονομικής Θέσης

Αναλυτικά κατωτέρω :

ΧΡΗΜΑΤΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ		Υπόλοιπο 31/12/2017 (Μετά από αποσβέσεις)	Υπόλοιπο 31/12/2016 (Μετά από αποσβέσεις)	Μεταβολή €	Μεταβολή %
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	1	4.493.428.393,80	4.291.586.308,50	201.842.085	5
Άυλα πάγια στοιχεία	2	288.913,93	364.898,24	(75.984)	(21)
Σύνολο μη κυκλοφορούντων		**4.493.717.307,73**	**4.291.951.206,74**	201.766.101	5
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές	3	1.155.314.818,19	301.152.326,11	854.162.492	284
Σύνολο κυκλοφορούντων		**1.155.314.818,19**	**301.152.326,11**	854.162.492	284
Σύνολο Ενεργητικού		**5.649.032.125,92**	**4.593.103.532,85**	1.055.928.593	23
Ίδια Κεφάλαια και Υποχρεώσεις					
Κεφάλαιο	4	5.567.007.036,00	4.299.336.657,75	1.267.670.378	29
Λοιπά Αποθεματικά		33.678.341,30	33.678.341,30	-	-
Αποτελέσματα εις νέο		(2.330.811.756,95)	(2.148.502.989,85)	(182.308.767)	(8)
Σύνολο καθαρής θέσης		**3.269.873.620,35**	**2.184.512.009,20**	1.085.361.611	50
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	5	**2.249.238.240,81**	**2.239.383.239,43**	9.855.001	0
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	6	**129.920.264,76**	**169.208.284,22**	(39.288.019)	(23)
Σύνολο Καθαρής Θέσης, Προβλέψεων και Υποχρεώσεων		**5.649.032.125,92**	**4.593.103.532,85**	1.055.928.593	23

Επεξήγηση μεταβολών 2017/2016 στους λογαριασμούς Χρηματοοικονομικής Θέσης

1. Η αύξηση των «Ενσώματων Παγίων» οφείλεται κυρίως στην εξέλιξη (αύξηση) του παραχθέντος έργου συμπεριλαμβανομένων και των νέων απαλλοτριώσεων, μείον τις αποσβέσεις χρήσης. Συγκεκριμένα οι προσθήκες στις «Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση» που αφορούν τις νέες εργασίες το 2017 των συνεχιζόμενων έργων, ανήλθαν σε €297 εκατ. και των νέων απαλλοτριώσεων σε € 6 εκατ. περίπου.
2. Η μείωση των «Άυλων Στοιχείων» οφείλεται στις αποσβέσεις λογισμικών προγραμμάτων.
3. Η αύξηση των «Κυκλοφορούντων Περιουσιακών Στοιχείων» οφείλεται στην αύξηση των χρηματικών διαθεσίμων λόγω των αυξημένων χρηματοδοτήσεων από το ΠΔΕ που πραγματοποιήθηκαν κυρίως κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017.
4. Το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε κατά 29% ήτοι κατά το ποσό των εκταμιεύσεων από το ΠΔΕ για το 2017 για τη συγχρηματοδότηση των Έργων.
5. Οι Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αυξήθηκαν κατά 1% λόγω λήψης δύο νέων δανείων.
6. Οι Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά 26% λόγω της μείωσης κυρίως των υποχρεώσεων προς τους Αναδόχους, από τις προβλέψεις για τις αποφάσεις των Διαιτητικών Δικαστηρίων.

Α.6.2 Συγκριτική Επισκόπηση Λογαριασμού Συνολικού Εισοδήματος

Αναλυτικά κατωτέρω :

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		**2017**	**2016**	**Μεταβολή**	**Μεταβολή**
		€	**€**	**€**	**%**
Κύκλος Εργασιών	1	564.485,87	547.244,22	17.242	3
Κόστος Πωληθέντων	2	101.456.124,15	103.052.128,52	1.596.004	2
Μικτό αποτέλεσμα		(100.891.638,28)	(102.504.884,30)	1.613.246	2
Λοιπά έσοδα	3	8.253.274,38	8.631.639,78	(378.365)	(4)
Έξοδα διοίκησης	4	397.368,96	439.051,12	(41.682)	(9)
Λοιπά έξοδα και ζημιές		1.779.094,47	1.761.411,21	17.683	1
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων		(94.814.827,33)	(96.073.706,85)	1.258.880	1
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	**5**	5.863.703,86	10.076.510,75	(4.212.807)	(42)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	6	93.402.583,63	93.175.386,35	227.197	0
Κέρδος / (Ζημία) εκμετάλλευσης		(182.353.707,10)	(179.172.582,45)	(3.181.124,65)	(2)
Αναλογιστικά κέρδη και (ζημίες) επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών		44.940,00	124.765,00	(79.825)	(64)
Καθαρά Κέρδη προ Φόρων		(182.308.767,10)	(179.047.817,45)	(3.260.950)	2

Επεξήγηση μεταβολών 2017 / 2016 στους λογαριασμούς Συνολικού Εισοδήματος

1. Η αύξηση του «κύκλου εργασιών» οφείλεται κυρίως στην αύξηση των πωλήσεων στο υποκατάστημα πάρκινγκ Κεραμεικού.
2. Η μείωση του «κόστους πωληθέντων» οφείλεται κυρίως σε αυξημένες αποσβέσεις το 2016 για πάγια προς απόσυρση (εκδοτικά μηχανήματα 1ης γενιάς) λόγω ηλεκτρονικού εισιτήριου.
3. Η μείωση στα Λοιπά έσοδα, οφείλεται σε αυξημένα έσοδα το 2016 από δικαστική απόφαση (διαφορά μεταξύ προσωρινής και οριστικής τιμής μονάδος απαλλοτρίωσης).
4. Η μείωση στα έξοδα διοίκησης οφείλεται σε αυξημένες προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία το 2016 κατά την πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικών Αναφορών (ΔΠΧΑ) βάσει αναλογιστικής μελέτης.
5. Η μείωση των πιστωτικών τόκων οφείλεται κυρίως στα μειωμένα ταμιακά διαθέσιμα κατά τη διάρκεια του έτους 2017.
6. Η αύξηση των χρηματοοικονομικών εξόδων οφείλεται κυρίως στην προμήθεια του ελληνικού Δημοσίου για τα νέα δάνεια από την Ετεπ.

Α.6.3 Αριθμοδείκτες

Α/Α	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΕΙΚΤΗ	2017		2016		ΣΤΟΧΟΣ 2018	ΣΧΟΛΙΑ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	ΔΟΥ-Δ1	Πραγματοποιηθείσα δαπάνη μισθοδοσίας / Προυπολογισθείσα δαπάνη μισθοδοσίας	12.295,00 / 13.290,00	0,93	12.225,00 / 14.000,00	0,87	Ο δείκτης θα πρέπει να είναι μικρότερος ή ίσος με τη μονάδα	Ο δείκτης παρουσιάζει την επίτευξη του προϋπολογισμού ως προς τις συγκεκριμμένες δαπάνες. Για το 2017 οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες είναι χαμηλότερες από τις προϋπολογισθείσες.
2	ΔΟΥ-Δ2	Πραγματοποιηθέντα λοιπά έξοδα προσωπικού / Προυπολογισθέντα λοιπά έξοδα προσωπικού	47,00 / 130,00	0,36	62,00 / 130,00	0,48	Ο δείκτης θα πρέπει να είναι μικρότερος ή ίσος με τη μονάδα	Ο δείκτης παρουσιάζει την επίτευξη του προϋπολογισμού ως προς τις συγκεκριμμένες δαπάνες. Για το 2017 οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες είναι σημαντικά χαμηλότερες από τις προϋπολογισθείσες.
3	ΔΟΥ-Δ3	Πραγματοποιηθέντα λοιπά λειτουργικά έξοδα / Προυπολογισθέντα λοιπά λειτουργικά έξοδα	5.390,00 / 10.235,00	0,53	4.212,00 / 5.680,00	0,74	Ο δείκτης θα πρέπει να είναι μικρότερος ή ίσος με τη μονάδα	ΩΣ ΑΝΩΤΕΡΩ
4	ΔΟΥ-Δ4	Κυκλοφορούν ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.155.315,00 / 129.920,00	8,89	301.152,00 / 169.208,00	1,78	Ο δείκτης θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος ή ίσος με τη μονάδα	Ο δείκτης παρουσιάζει την ικανότητα της Εταιρείας να εξυπηρετεί τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.
5	ΔΟΥ-Δ5	Απαιτήσεις + ταμείο + τράπεζα / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.155.315,00 / 129.920,00	8,89	301.152,00 / 169.208,00	1,78	Ο δείκτης θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος ή ίσος με τη μονάδα	Ο δείκτης παρουσιάζει την ικανότητα της Εταιρείας να εξυπηρετεί τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.
6	ΔΟΥ-Δ6	Χρεόγραφα + ταμείο + τράπεζες / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.006.128,00 / 129.920,00	7,74	81.869,00 / 169.208,00	0,48	Αύξηση ταμιακών διαθεσίμων ώστε ο δείκτης να προσεγγίζει τη μονάδα	Ο δείκτης παρουσιάζει την ικανότητα της Εταιρείας να εξυπηρετεί τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.
7	ΔΟΥ-Δ7	Σύνολο υποχρεώσεων / Ιδια Κεφάλαια	2.379.158,00 / 3.269.874,00	0,73	2.408.591,00 / 2.184.512,00	1,10	Βελτίωση του δείκτη με αύξηση του κονδυλίου "Ίδια Κεφάλαια" μέσω π.χ. Αύξησης εσόδων (ενοίκιο συστήματος κλπ.) και μείωση ζημιών	Ο δείκτης δείχνει την κεφαλαιακή διάρθρωση της Εταιρείας (ίδια-ξένα κεφάλαια) και εξαρτάται από τη φύση των εργασιών της.
8	ΔΟΥ-Δ8	Πάγιο ενεργητικού / Σύνολο ενεργητικού	4.493.717,00 / 5.649.032,00	0,80	4.291.951,00 / 4.593.104,00	0,93	Αύξηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού	Ο δείκτης είναι συνυφασμένος με το αντικείμενο των εργασιών της Εταιρείας.
9	ΔΟΥ-Δ9,χ	Πραγματοποιηθείσα δαπάνη έργου τρέχοντος έτους / Προυπολογισθείσα δαπάνη τρέχοντος έτους	330.000,00 / 234.000,00	1,42	213.000,00 / 232.000,00	0,92	Αύξηση του ποσοστού(%) επίτευξης (Αρμοδιότητα-Ευθύνη Διευθύνσεων Έργων)	Παρουσιάζεται το ποσοστό (%) επιτεύξης του εγκεκριμμένου προϋπολογισμού του συνόλου του έργου

Α.7 ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Η συνολική αξία των Γηπέδων και Κτηρίων (κυρίως εγκαταστάσεις Μετρό σε Λειτουργία) ανέρχεται σε € 257.131.480 και € 2.769.539.307 αντίστοιχα. **Η λεπτομερής κατάσταση των Κτηρίων και των Γηπέδων της Εταιρείας, περιλαμβάνονται στο Παράρτημα της «Ετήσιας Αναφοράς Προόδου Εργασιών 2017».**

Α.8 ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 31^{Η} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

Α.8.1 ΄ΕΡΓΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Α.8.1.1 Γραμμή 3-Επέκταση Αγ. Μαρίνα –Πειραιάς

§ Ολοκληρώθηκε την Τετάρτη 24 Ιανουαρίου 2018, η διάνοιξη της υπόγειας σήραγγας της επέκτασης της γραμμής 3, του μετρό της Αθήνας προς Πειραιά. Το μηχάνημα διάνοιξης σηράγγων (ΤΒΜ) έφτασε στο «Φρέαρ Δεληγιάννη» σηματοδοτώντας την ολοκλήρωση της κατασκευής του συνόλου των σηράγγων (ποσοστό 100%).

§ Η συνολική πρόοδος του Έργου είναι 68% (Μαρ. 18), με τις σήραγγες να έχουν ολοκληρωθεί και σε εξέλιξη να βρίσκεται η σιδηροδρομική επιδομή.

Α.8.1.2 Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων (bacs) της επέκτασης Πειραιά RFP-307/17

Αποστολή επιστολής στις 9 Ιουλίου 2018 προς ΑΚΑΤΤ για υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης εντός 15 ημερών.

Α.8.1.3 Ολοκλήρωση προμηθειών για την αναβάθμιση του εξοπλισμού προκειμένου να εφαρμοσθεί το ΑΣΣΚ

Α.8.1.4 Υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου Έργων Μετρό Αθήνας RFP-318/17

Είναι εξέλιξη ο διαγωνισμός. Υποβολή απαντήσεων/συμπληρωματικών στοιχείων από διαγωνιζόμενους (15/6/2018). Συνέχιση αξιολόγησης Α΄ Φάσης.

Α.8.1.5 Γραμμή 4

Ξεκίνησε (Ιουν. 2018) ο διαγωνισμός (RFP-322/17) για τις πρόδρομες εργασίες της γραμμής 4 του Μετρό τμήμα Α΄ «Άλσος Βεΐκου – Γουδή» προϋπολογισμού 39 εκ €. Το αντικείμενο της σύμβασης είναι η εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών, η εκτέλεση των αρχαιολογικών εργασιών, καθώς και των εργασιών για τις μετατοπίσεις των δικτύων κοινής ωφέλειας, τις κυκλοφοριακές παρακάμψεις και λοιπές απαιτούμενες εργασίες στους χώρους του έργου της γραμμής 4.

Εγκρίθηκε η ΜΠΕ. Απορρίφθηκαν οι προσφυγές των διαγωνιζομένων για την κύρια σύμβαση (RFP-308/17).

Α.8.1.6 ΤΡΑΜ

Α.8.1.6.1 Επέκταση του τροχιοδρόμου στον Πειραιά

Είναι σε εξέλιξη εργασίες:

- κατασκευής του τροχιοδρόμου στη Βασ. Γεωργίου (από το πέρας του Τινάνειου κήπου μέχρι την Ακτή Μιαούλη), στη διάβαση της Ακτής Μιαούλη και στην Ποσειδώνος,
- εγκατάστασης της Εναέριας Γραμμής Έλξης στις περιοχές με τελειωμένο τροχιόδρομο..
- εγκατάστασης συστημάτων υπογειοποίησης κάδων απορριμμάτων σε διάφορες περιοχές του Πειραιά.

Α.8.1.6.2 Επέκταση του τροχιοδρόμου προς Κερατσίνι και Πέραμα

Σε εξέλιξη είναι οι «Τοπογραφικές μελέτες των επεκτάσεων του τραμ της Αθήνας προς Κερατσίνι και Πέραμα» (TSA-377/17)

Α.8.1.7 Προμήθεια Τροχαίου Υλικού (ΣΕΙΡΑ ΙΙ) του Τροχιοδρόμου (RFP-311/17)

Στις 28.06.18 έγινε πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης εντός 20 ημερών.

Α.8.1.8 Γεωλογικές, γεωφυσικές και γεωτεχνικές έρευνες

Είναι σε εξέλιξη γεωλογικές, γεωφυσικές και γεωτεχνικές έρευνες και μελέτες στο τμήμα «Ανθούπολη- Ίλιον» της επέκτασης της γραμμής 2 του μετρό της Αθήνας (TSA-363/15).

Α.8.1.9 Χώρος Αποθήκευσης Αρχείου της ΑΜ

Σε εξέλιξη είναι ο σχετικός διαγωνισμός (RFP-334/18) για τη μεταφορά του αρχείου της Αττικό Μετρό στο Χώρο Αποθήκευσης.

Επικύρωση των αποτελεσμάτων διαγωνισμού από ΔΣ (4.07.18) και κοινοποίηση πρακτικού επιτροπής στους διαγωνιζόμενους.

Α.8.2 ΕΡΓΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Α.8.2.1 Μετρό Θεσσαλονίκης – Επέκταση προς Καλαμαριά

- Άφιξη (Ιαν. 18) του Μηχανήματος Διάνοιξης Σηράγγων (ΤΒΜ), στο Σταθμό «Καλαμαριά» της επέκτασης της γραμμής του Μετρό Θεσσαλονίκης προς τον ομώνυμο δήμο. Ολοκλήρωση του 60% των σηράγγων.

- Άφιξη (Απρ. 18) του δεύτερου Μηχανήματος Διάνοιξης Σηράγγων (ΤΒΜ «Φρίξος») στο Σταθμό «Νομαρχία».

- Άφιξη (Ιουν. 18) του Μηχανήματος Διάνοιξης Σηράγγων (ΤΒΜ) στο σταθμό «25ης ΜΑΡΤΙΟΥ»

Α.8.2.2 Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων (bacs) της επέκτασης προς Καλαμαριά του μετρό Θεσσαλονίκης RFP-327/17

Η αξιολόγηση της Α΄ Φάσης είναι σε εξέλιξη.

Α.8.2.3 Μετρό Θεσσαλονίκης – Νέες Επεκτάσεις

- Ανακοινώθηκε στο Περιφερειακό Συνέδριο Κεντρικής Μακεδονίας (Μαρ. 18) η έναρξη των πρόδρομων εργασιών για την επέκταση του Μετρό στις δυτικές συνοικίες.

- Έναρξη Δημόσιας Διαβούλευσης (Απρ. 18) της Επέκτασης του Μετρό στη Δυτική Θεσσαλονίκη.

- Ανακοίνωση (Μάι. 18) της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για χρηματοδότηση των επεκτάσεων του Μετρό Θεσσαλονίκης κατά το χρονικό διάστημα 2017-2021 από τον επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, κ. Γεώργιο Μαρκοπουλιώτη κατά το 2ο Συνέδριο Υποδομών και Μεταφορών.

- Σε εξέλιξη οι γεωλογικές και γεωτεχνικές έρευνες και μελέτες για την επέκταση προς Εύοσμο και η Συμπλήρωση Γεωλογικών και Γεωτεχνικών Ερευνών και Μελετών για την Επέκταση προς Σταυρούπολη και το αμαξοστάσιο Πυλαίας.(TSA-367/16)

Α.8.3 Λοιπά Θέματα

Α.8.3.1 Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η εσωτερική επιθεώρηση ποιότητας των Διεργασιών και Διαδικασιών του Ενιαίου Διαχειριστικού Συστήματος.

Α.8.3.2 Εγκρίθηκε από τη Γ.Γ.Ε.Τ. (Ιαν. 18) το ερευνητικό έργο ΜΑΙΑΝΔΡΟΣ συνεργασίας της Αττικό Μετρό με το Πανεπιστήμιο Πατρών. Στόχος του έργου, το οποίο είναι τριετούς διάρκειας 2018-2021 και προϋπολογισμού 645.348 ευρώ, είναι η ανάπτυξη συστήματος αυτόματης παρακολούθησης της ορθής λειτουργίας εξαρτημάτων τροχαίου σιδηροδρομικού υλικού, αλλά και σιδηροτροχιών μέσω αισθητηρίων και ανάλυσης σημάτων στοχαστικής ταλάντωσης. Το έργο αποσκοπεί σε πιλοτική ανάπτυξη λειτουργιών (α) αυτοδιάγνωσης πρώιμων βλαβών, (β) εκτίμησης της ωφέλιμης ζωής κρίσιμων εξαρτημάτων και (γ) έγκαιρης ανίχνευσης μιας μείωσης της ευστάθειας των οχημάτων εν κινήσει. Η υλοποίηση του έργου θα στηριχθεί στην τεχνογνωσία της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ και σε πρωτοποριακές μεθοδολογίες που αναπτύσσει το Εργαστήριο ΣΜΣΑ του Πανεπιστημίου Πατρών.

Α.8.3.3 Ολοκληρώθηκε (Απρ. 18) με επιτυχία ο κύκλος επισκέψεων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Αττικό Μετρό Α.Ε. «Βιωματικό Εργαστήρι Υδραυλικής», που πραγματοποιήθηκε σε συνδυασμό με το εργαστήρι της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων «Ύδωρ Αείρροον», στο χώρο της έκθεσης «Στην Επιφάνεια», στο Κτήριο Ξυλαποθήκη, Πύλης 8, στον αρχαιολογικό χώρο των Αστικών Πυλών Πειραιά. Η σχολική επισκεψιμότητα του προγράμματος για την πρώτη χρονιά λειτουργίας του και για το χρονικό διάστημα Νοέμβριος 2017-Απρίλιος 2018, με συχνότητα λειτουργίας του προγράμματος μία και κατά περίπτωση δύο ημέρες εβδομαδιαίως, ήταν εντυπωσιακή καθώς το παρακολούθησαν συνολικά 1220 μαθητές από 32 σχολεία.

Το πρόγραμμα, που περιλαμβάνει απλά πειράματα υδραυλικής και υδρογεωλογίας (μετατροπές επιφάνειας και ύψους κατακρημνισμάτων σε όγκο νερού, πειράματα υδατοπερατότητας και υδατοαποθηκευτικότητας εδαφικών υλικών και στοιχεία κανονισμών και απαιτήσεων διεθνών οργανισμών για την ορθή χρήση και κατανάλωση νερού γεωγραφικά και χρονικά), ενθουσίασε μαθητές και εκπαιδευτικούς και για το λόγο αυτόν θα συνεχιστεί και για τις επόμενες σχολικές χρονιές.

Α.8.3.4 Στο πλαίσιο του Προγράμματος Έρευνας και Καινοτομίας **Ορίζοντας 2020** (πρωτοβουλία **Shift2Rail**), η Αττικό Μετρό συμμετέχει στο Ερευνητικό Έργο My-TRAC (**My–TRA**vel **C**ompanion), ως πλήρης εταίρος. Το Έργο αφορά στην ανάπτυξη μιας έξυπνης και καινοτόμας εφαρμογής, σχεδιασμένης ώστε να λειτουργεί ως συνοδός κατά τη μετακίνηση, κατανοώντας τις προτιμήσεις του μετακινούμενου και καταλήγοντας σε συμπεράσματα βάσει πολλαπλών δεδομένων.

Με ανάλυση της πληροφόρησης για διακοπές λειτουργίας και έκτακτα συμβάντα, κυρίως για συστήματα σιδηροδρομικών μεταφορών, θα παρέχονται πρόσθετες οδηγίες στους μετακινούμενους. Παράλληλα, μέσω της εφαρμογής, οι εταιρείες λειτουργίας δημόσιων μεταφορών θα έχουν τη δυνατότητα οπτικοποίησης ανωνυμοποιημένης και συγκεντρωτικής πληροφορίας για τις μετακινήσεις των χρηστών, ως δυναμικό υποβοήθημα της λειτουργίας.

Το Έργο έχει συνολικό προϋπολογισμό της τάξης των 3,5 εκατομμυρίων ευρώ και διάρκεια 36 μήνες, με έναρξη τον Σεπτέμβριο 2017.

ΈΓΚΡΙΣΗ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο η παρούσα Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων οι οποίες μετά την ανάρτησή τους στην ιστοσελίδα της Εταιρείας και την υποβολή τους στο ΓΕ.ΜΗ., θα υποβληθούν στην 26η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. για έγκριση.

Αθήνα, 26 Ιουλίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ι. Μυλόπουλος

ΤΑ ΜΕΛΗ

Δ. Κεκάτος

Μ. Μαργέλη

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ν. Μπούσουλας

Θ. Παπαδόπουλος

Γ. Παπαδιάς

Ν. Παπαδόπουλος

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ι. Μαρίνου

ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ)
Ορκωτοί Ελεγκτές–Λογιστές Α.Ε.
Θεμίστου 8Β, Μαρούσι
151 25 Αθήνα

Τηλ.: 210 2886 000
Φαξ: 210 2886 905
eycom

Β. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.»

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.
Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.» κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στα εξής:

Α) Στη σημείωση 2.2.1 επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας στην οποία αναφέρεται ότι: (α) η Εταιρεία στερείται προσωρινά εσόδων από εμπορική δραστηριότητα ή από παροχή υπηρεσιών αναφορικά με τη χρήση και εκμετάλλευση του συστήματος Μετρό και (β) η λειτουργία της Εταιρείας βασίζεται προς το παρόν εξολοκλήρου στην χρηματοδότησή της από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Β) Στη σημείωση 2.4.2 επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, η οποία περιγράφει την αβεβαιότητα που σχετίζεται με την έκβαση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στα ερωτήματα που κατατέθηκαν από την Εταιρεία προς το Υπουργείο Οικονομικών αναφορικά με το χειρισμό των χρεωστικών τόκων και την επιβεβαίωση του χαρακτηρισμού των εσόδων από την παροχή του δικαιώματος χρήσης και εκμετάλλευσης του δικτύου, από φορολογικής άποψης.

Γ) Στη Σημείωση 23.1 επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας στην οποία αναφέρεται ότι έχουν ασκηθεί κατά της Εταιρείας αγωγές από τρίτους συνολικού ποσού € 23 εκατ., καθώς επίσης ότι Ανάδοχοι των Έργων έχουν αιτηθεί την επίλυση ενός μεγάλου αριθμού διαφωνιών τους με τη διαδικασία της Διαιτησίας που είναι σε εξέλιξη. Σύμφωνα με τη Νομική Υπηρεσία της Εταιρείας η έκβασή των εν λόγω αξιώσεων είναι αβέβαιη.

Στη γνώμη μας δε διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με τα θέματα αυτά.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνουν την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό, πέραν των όσων αναφέρονται σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων" κατωτέρω.

Ευθύνες της διοίκησης επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ 'αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου.

Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 22 Αυγούστου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Ανδρέας Χατζηδαμιανού
ΑΜ ΣΟΕΛ: 61391
ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε.

Ορκωτοί Ελεγκτές – Λογιστές Α.Ε.
Χειμάρρας 8Β
15125 Μαρούσι
Ελλάδα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 107

ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.
Λ. Μεσογείων 191-193 ,115 25 Αθήνα
Αρ.Μ.Α.Ε. 24623/01/Β/91/105(95)
ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ. 106000100

ΕΓΚΡΙΣΗ

ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ :

Γ. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος
Δ. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης
Ε. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
ΣΤ. Κατάσταση Ταμειακών Ροών
Ζ. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε
την
31 Δεκεμβρίου 2017
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΥΛΟΠΟΥΛΟΣ **Α.Δ.Τ. ΑΒ 163318**	**ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** **Α.Δ.Τ. Χ 439495**	**ΑΝΤΩΝΙΟΣ Χ. ΔΟΥΣΜΑΝΟΠΟΥΛΟΣ** **Α.Δ.Τ. ΑΗ 610107**	**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Σ. ΦΟΥΣΕΚΗ** **ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ: 20905** **Α΄ ΤΑΞΗ**

Γ. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017

(όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημ.	31.12.2017	31.12.2016
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	**4α**	564.485,87	547.244,22
Κόστος πωλήσεων	**4γ**	(101.456.124,15)	(103.052.128,52)
Μικτό αποτέλεσμα		**(100.891.638,28)**	**(102.504.884,30)**
Λοιπά έσοδα	**4β**	8.253.274,38	8.631.639,78
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	**4δ**	(397.368,96)	(439.051,12)
Λοιπά έξοδα	**4ε**	(1.779.094,47)	(1.761.411,21)
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων		**(94.814.827,33)**	**(96.073.706,85)**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	**4στ**	5.863.703,86	10.076.510,75
Χρηματοοικονομικά έξοδα	**4στ**	(93.402.583,63)	(93.175.386,35)
(Ζημία προ φόρων)		**(182.353.707,10)**	**(179.172.582,45)**
Φόρος Εισοδήματος		0,00	0,00
Κέρδη / (Ζημίες) μετά φόρων		**(182.353.707,10)**	**(179.172.582,45)**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:			
Αναλογιστικά κέρδη και (ζημίες) επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	**15**	44.940,00	124.765,00
Φόρος που αντιστοιχεί σε στοιχεία του λοιπού συνολικού εισοδήματος		0,00	0,00
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) της χρήσης, καθαρά από φόρους		**44.940,00**	**124.765,00**
Συνολικά συγκεντρωτικά εισοδήματα / (ζημίες) της χρήσης, καθαρά από φόρους		**(182.308.767,10)**	**(179.047.817,45)**

ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.

Δ. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017

(όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημ.	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	**5**	4.493.428.393,80	4.291.586.308,50
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	**6**	288.913,93	364.898,24
Σύνολο		**4.493.717.307,73**	**4.291.951.206,74**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Εμπορικές απαιτήσεις	**7**	164.019,05	100.769,60
Λοιπές απαιτήσεις	**9**	145.093.479,46	215.621.444,42
Προπληρωμένα έξοδα	**8**	3.928.939,22	3.561.103,56
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**10**	1.006.128.380,46	81.869.008,53
Σύνολο		**1.155.314.818,19**	**301.152.326,11**
Σύνολο ενεργητικού		**5.649.032.125,92**	**4.593.103.532,85**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	**11**	5.567.007.036,00	4.299.336.657,75
Λοιπά αποθεματικά	**12**	33.678.341,30	33.678.341,30
Αποτελέσματα εις νέον		(2.330.811.756,95)	(2.148.502.989,85)
Σύνολο		**3.269.873.620,35**	**2.184.512.009,20**
Υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια	**13**	1.949.570.048,29	1.931.915.458,91
Αναβαλλόμενο έσοδο	**14**	295.738.089,52	303.706.888,52
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	**15**	3.886.533,00	3.723.122,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**16**	43.570,00	37.770,00
Σύνολο		**2.249.238.240,81**	**2.239.383.239,43**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικές υποχρεώσεις	**17**	9.914.500,36	9.795.622,48
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	**13**	82.345.410,66	76.823.671,52
Δεδουλευμένα έξοδα	**19**	19.378.455,01	18.047.981,78
Αναβαλλόμενο Έσοδο.	**14**	7.968.799,00	7.968.799,00
Προβλέψεις	**20**	6.800.000,00	52.000.000,00
Λοιπές υποχρεώσεις	**18**	3.513.099,73	4.572.209,44
Σύνολο		**129.920.264,76**	**169.208.284,22**
Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων		**5.649.032.125,92**	**4.593.103.532,85**

ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.

Ε. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017

(όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο, 1 Ιανουαρίου 2016	**4.049.336.644,95**	**33.678.341,30**	**(1.969.455.172,38)**	**2.113.559.813,87**
Αποτελέσματα περιόδου	0,00	0,00	(179.172.582,45)	(179.172.582,45)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) μετά από φόρους	0,00	0,00	124.765,00	124.765,00
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0,00**	**0,00**	**(179.047.817,45)**	**(179.047.817,45)**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	250.000.012,80	0,00	0,00	250.000.012,80
Υπόλοιπο,31 Δεκεμβρίου 2016	**4.299.336.657,75**	**33.678.341,30**	**(2.148.502.989,85)**	**2.184.512.009,20**
Αποτελέσματα περιόδου	0,00	0,00	(182.353.707,10)	(182.353.707,10)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) μετά από φόρους	0,00	0,00	44.940,00	44.940,00
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0,00**	**0,00**	**(182.308.767,10)**	**(182.308.767,10)**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.267.670.378,25	0,00	0,00	1.267.670.378,25
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.567.007.036,00**	**33.678.341,30**	**(2.330.811.756,95)**	**3.269.873.620,35**

ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.

ΣΤ. Κατάσταση Ταμειακών Ροών για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017

(όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

	31.12.2017	31.12.2016
Αποτέλεσμα προ φόρων	(182.353.707,10)	(179.172.582,45)
Πλέον ή μείον προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις και απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων	100.714.059,77	102.347.166,84
Αποσβέσεις Επιχορηγήσεων παγίων	(7.968.799,00)	(7.968.799,00)
Προβλέψεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	208.351,00	221.384,00
Κέρδη και ζημίες από διάθεση στοιχείων	0,00	0,00
Χρεωστικοί και πιστωτικοί τόκοι (καθαρό ποσό)	87.538.879,77	83.098.875,60
	(1.861.215,56)	**(1.473.955,01)**
Πλέον ή (μείον) μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης		
Μεταβολή απαιτήσεων	70.096.879,85	(29.410.207,38)
Μεταβολή υποχρεώσεων	(44.803.958,60)	3.484.796,96
	25.292.921,25	(25.925.410,42)
Μείον:		
Πληρωμές για χρεωστικούς τόκους	(93.402.583,63)	(93.608.096,36)
Πληρωμές για φόρο εισοδήματος	0,00	0,00
Καθαρές ταμειακές ροές (σε) / από λειτουργικές δραστηριότητες	**(69.970.877,94)**	**(121.007.461,79)**
Χρηματοροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
(Πληρωμές)/ εισπράξεις για (απόκτηση)/ πώληση παγίων στοιχείων	(302.480.160,76)	(227.953.487,03)
Τόκοι εισπραχθέντες	5.863.703,86	10.076.510,75
Καθαρές ταμειακές ροές (σε) / από επενδυτικές δραστηριότητες	**(296.616.456,90)**	**(217.876.976,28)**
Χρηματοροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις (πληρωμές) από αύξηση (μείωση) κεφαλαίου	1.267.670.378,25	250.000.012,80
Εκταμίευση δανειακών συμβάσεων	100.000.000,00	0,00
Πληρωμές για δάνεια	(76.823.671,48)	(70.541.062,79)
Καθαρές ταμειακές ροές (σε) / από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**1.290.846.706,77**	**179.458.950,01**
Συμφωνία μεταβολής διαθεσίμων		
Καθαρή μεταβολή στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της χρήσης	924.259.371,93	(159.425.488,06)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	81.869.008,53	241.294.496,59
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου	**1.006.128.380,46**	**81.869.008,53**

ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.

Ζ. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2017

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

1. Πληροφορίες για την Εταιρεία

Η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με τον διακριτικό τίτλο ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. (εφεξής «Εταιρεία» ή «ΑΜ») είναι μία ελληνική ανώνυμη εταιρεία η οποία δραστηριοποιείται κυρίως στην μελέτη, κατασκευή, οργάνωση, διοίκηση, λειτουργία, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του δικτύου μετρό αστικού σιδηροδρόμου του Νομού Αττικής και Νομού Θεσσαλονίκης καθώς και του δικτύου τραμ σε όλη την Επικράτεια.

Σημειώνεται επίσης ότι με την εφαρμογή του άρθρου 145 του Ν.4070/2012, η εταιρεία δύναται να εκπονεί σχετικές μελέτες για λογαριασμό τρίτων έναντι αμοιβής στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό και να παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης και διαχείρισης κατασκευαστικών έργων σε τρίτους.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας δεν περιλαμβάνονται σε Ενοποιημένες Καταστάσεις. Η Εταιρεία ιδρύθηκε με το Νόμο 1955/91 και η διάρκειά της είναι αόριστη, η έδρα της βρίσκεται στην Αθήνα, στη Λ.ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 191-193, Αθήνα, Τ.Κ. 11525.

Μέτοχος της Εταιρείας είναι το Ελληνικό Δημόσιο με ποσοστό 100%.

Οι Χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας εγκρίθηκαν για δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 26 .07.2018 και τελούν υπό την έγκριση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Η Εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών με αριθμό 1060001000 (πρώην ΑΡ. ΜΑΕ. 24623/01/Β/91/105(95)).

2. Πλαίσιο κατάρτισης και βάση παρουσίασης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) καθώς και τις σχετικές Διερμηνείες τους, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην έκταση που αυτά μπορούν να εφαρμοσθούν, όπως αναλυτικά περιγράφονται στις Σημειώσεις 2.3 και 2.4 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Δεν υπάρχουν πρότυπα και διερμηνείες προτύπων που να έχουν εφαρμοστεί πριν από την υποχρεωτική ημερομηνία έναρξης εφαρμογής τους.

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern).

2.2 Παράγοντες που θέτουν σε κίνδυνο την προοπτική της Εταιρείας ως συνεχιζόμενης δραστηριότητας

Η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει τις συνθήκες που δημιουργούνται από τις εξελίξεις στην Ελληνική οικονομία, και λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο χρηματοδότησης της Εταιρείας, εκτιμά ότι, δεν αναμένεται να υπάρξει σημαντική επίπτωση στη δραστηριότητα, στη χρηματοοικονομική κατάσταση και στα αποτελέσματα της Εταιρείας. Οι εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2017 και οι συζητήσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο σχετικά με την επανεξέταση των όρων του προγράμματος χρηματοδότησης της Ελλάδας, καθιστούν το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στη χώρα λιγότερο ευμετάβλητο απ΄ ότι στο παρελθόν. Η επιστροφή στην οικονομική σταθερότητα, αν και ορατή, εξαρτάται από ενέργειες και αποφάσεις θεσμικών οργάνων στη χώρα και στο εξωτερικό και ενδέχεται να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας, με τρόπο που δεν μπορεί επί του παρόντος να προβλεφθεί επακριβώς.

2.2.1 Πλαίσιο Χρηματοδότησης

Με την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3920/2011, η ΑΜ στερείται προσωρινά εσόδων από εμπορική δραστηριότητα ή από παροχή υπηρεσιών αναφορικά με τη χρήση και εκμετάλλευση του συστήματος Μετρό και, προς το σκοπό κάλυψης της υστέρησης χρηματοδότησης, η εταιρεία είχε αρχικά προτείνει να γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις στο Ν. 3920/2011 ώστε να προκύπτουν έσοδα από την παροχή υπηρεσιών για την προαναφερόμενη χρήση και εκμετάλλευση του συστήματος Μετρό Αττικής από τη ΣΤΑΣΥ Α.Ε. όπως ίσχυε προ της εφαρμογής του νόμου. Παράλληλα, είχε ξεκινήσει και στην τρέχουσα περίοδο είναι ακόμη σε εξέλιξη, η διαδικασία υπογραφής σύμβασης παροχής των σχετικών υπηρεσιών μεταξύ των δύο μερών.

Ειδικότερα, τα υπό υλοποίηση έργα της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. (ΑΜ) συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων (Ε.Π.). Μετά την ένταξή τους σε Ε.Π. εγγράφονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) με το σύνολο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού (επιλέξιμου, μη επιλέξιμου – κοινοτική συμμετοχή και εθνικοί πόροι). Με τις καταβολές των ποσών από το ΠΔΕ πραγματοποιείται αντίστοιχη ισόποση αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας.

Οι χρηματοδοτήσεις του ΠΔΕ προς την Εταιρεία εμφάνιζαν κατά το παρελθόν χρονική υστέρηση και υπολείπονται της συνολικής δαπάνης που έχει καταβάλει μέχρι σήμερα η Εταιρεία για την υλοποίηση των έργων της. Η προσωρινή υστέρηση χρηματοδότησης του ΠΔΕ καλύπτεται από μακροπρόθεσμα δάνεια που λαμβάνει η Εταιρεία από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) με εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του προγράμματος χρηματοδότησης των έργων της.

Συνεπώς η λειτουργία της Εταιρείας βασίζεται προς το παρόν εξ ολοκλήρου στην χρηματοδότηση της από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), και ως εκ τούτου η Διοίκηση της Εταιρείας δεν θεωρεί ότι συντρέχει αβεβαιότητα σχετικά με τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας.

Στην παρούσα χρήση, πραγματοποιήθηκαν σημαντικές χορηγήσεις από το εγκεκριμένο ΠΔΕ, που κάλυψαν μεγάλο μέρος του ανωτέρω προσωρινού ελλείμματος με αντίστοιχες αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρείας, όπως αναλυτικότερα αναφέρεται στην παράγραφο Α.5.1. της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης και στις σημειώσεις 11 και 22.3 κατωτέρω.

2.3 Βάση παρουσίασης

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ που είναι το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία. Τυχόν μικρές αποκλίσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις των σχετικών ποσών.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ») και παρουσιάζουν την χρηματοοικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διοίκηση θεωρεί ότι η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας αποτελεί την κατάλληλη βάση προετοιμασίας της παρούσας οικονομικής πληροφόρησης. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Η προετοιμασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και παραδοχών, καθώς και την κρίση της Διοίκησης σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών. Σημαντικές παραδοχές από τη Διοίκηση για την εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων της Εταιρείας αναφέρονται στη Σημ.2.4. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις στις οποίες προβαίνει η Διοίκηση αξιολογούνται συνεχώς και

βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες.

Οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 26/07/2018 και τελούν υπό την έγκριση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

2.4 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί όπως η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε σημαντικές κρίσεις και σε λογιστικές εκτιμήσεις και υποθέσεις οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, όπως επίσης την γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων κατά την περίοδο αναφοράς. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις επαναξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται τόσο στην εμπειρία του παρελθόντος όσο και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά με βάση τις συγκεκριμένες συνθήκες.

2.4.1 Εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι βασικές παραδοχές για το μέλλον και άλλες κύριες πηγές αβεβαιότητας των εκτιμήσεων, κατά την ημερομηνία αναφοράς, που παρουσιάζουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων εντός των επόμενων οικονομικών ετών εξετάζονται παρακάτω:

Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων

Για την εκτίμηση των ωφέλιμων ζωών των πάγιων περιουσιακών στοιχείων η Εταιρεία λαμβάνει υπόψη παράγοντες όπως η τεχνολογική καινοτομία. Η εταιρεία λαμβάνει επίσης υπόψη τις πολιτικές που ακολουθούν παρόμοιες εταιρείες του κλάδου που δραστηριοποιείται η εταιρεία, ώστε να εξασφαλίσει τη συγκρισιμότητα τους , όπως αναλυτικά αναφέρονται στη σημείωση 3.1.

Προγράμματα συγκεκριμένων παροχών

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα συγκεκριμένων παροχών υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, το ρυθμό αύξησης των μισθών και τα ποσοστά θνησιμότητας. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα. (σημείωση 15).

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Η εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα που είναι διαθέσιμα, για να προσδιορίσει κατά πόσον χρειάζεται να αναγνωριστεί κάποια πρόβλεψη για ταμιακή εκροή. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της εταιρείας βλέπε σημείωση 23 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Προβλέψεις για εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Η εταιρεία δεν σχηματίζει προβλέψεις επισφάλειας καθόσον οι απαιτήσεις της αφορούν κυρίως το Ελληνικό Δημόσιο και εταιρείες του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα.

2.4.2 Κρίσεις Διοίκησης για την εφαρμογή Λογιστικών Πολιτικών

Φόρος εισοδήματος

Η Εταιρεία απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος βάσει του άρθρου 46 του Ν. 4172/2013, και φορολογείται μόνο για εισοδήματα από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος για την κλειόμενη χρήση καθώς και για προηγούμενες χρήσεις υπολογίζεται με βάση τα ποσά που εκτιμάται ότι θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές, χρησιμοποιώντας τους θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η πρόβλεψη φόρου εισοδήματος περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση όπως προκύπτει από τη δήλωση φόρου εισοδήματος και τους εκτιμώμενους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων, στη βάση ευρημάτων προηγούμενων φορολογικών ελέγχων. Ως εκ τούτου, η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τη θέση που έχει πάρει αναφορικά με τη φορολογική δήλωση που σχετίζεται με υποθέσεις στις οποίες οι φορολογικοί κανονισμοί επιδέχονται ερμηνείας και σχηματίζει σχετική πρόβλεψη όπου είναι απαραίτητο.

Σημειώνεται ότι η εταιρεία έχει υποβάλλει το υπ' αριθμ. πρωτ. 1126751/1-10-2015 ερώτημα προς τη φορολογική διοίκηση για τον ενδεδειγμένο τρόπο φορολογίας της χρήσης 01.01.2014 και εφεξής, αναφορικά με την φορολογική απόσβεση του κατασκευαστικού κόστους, τον χειρισμό των χρεωστικών τόκων, την μεταφορά των φορολογικών ζημιών και την επιβεβαίωση του χαρακτηρισμού των εσόδων από την παροχή του δικαιώματος χρήσης και εκμετάλλευσης του δικτύου, από φορολογικής άποψης.

Η εταιρεία έλαβε μια πρώτη απάντηση με το υπ΄αριθμ. Πρωτ. ΔΕΑΦ Β 1165341 ΕΞ2015/23.12.2015 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών στα ανωτέρω θέματα. Συγκεκριμένα, το έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών αναφέρει ότι η εταιρεία ως κεφαλαιουχική εταιρεία που περιλαμβάνεται στους φορείς γενικής κυβέρνησης, φορολογείται για τα έσοδα από τόκους ενώ τα λοιπά εισοδήματα που δεν εμπίπτουν στο εισόδημα που αποκτά από κεφάλαιο δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος. Σε αυτό το πλαίσιο, τα έσοδα (έσοδα από παροχή του δικαιώματος χρήσης και εκμετάλλευσης του δικτύου) δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος. Αντίθετα, τα έσοδα από τόκους φορολογούνται κατόπιν αφαίρεσης των δαπανών που αντιστοιχούν στα εν λόγω έσοδα καθώς και των κοινών δαπανών ως αυτές επιμερίζονται κατά την αναλογία των απαλλασσόμενων και μη εισοδημάτων. Αναφορικά με τους χρεωστικούς τόκους, το έγγραφο αναφέρει ότι δεν δύναται να θεωρηθούν κοινές δαπάνες, εφόσον αφορούν τη χρηματοδότηση της εταιρείας για δραστηριότητα μη υπαγόμενη σε φόρο εισοδήματος όπως και η φορολογική απόσβεση του κατασκευαστικού κόστους.

Κατόπιν της προαναφερόμενης απάντησης η εταιρεία υπέβαλλε συμπληρωματικό ερώτημα (υπ' αριθμ. Πρωτ.1074534/16-05-2016) παρέχοντας πρόσθετες διευκρινίσεις αναφορικά με τα σχετικά έσοδα από τόκους αιτούμενη την αναγνώριση των χρεωστικών τόκων ως δαπάνες που αφορούν την ίδια κατηγορία εισοδήματος, ήτοι κεφάλαιο, και επομένως να φορολογηθεί το τυχόν εναπομείναν υπόλοιπο σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 Ν.4172/13

Η εταιρεία έλαβε απάντηση με το υπ΄αριθμ. Πρωτ. ΔΕΑΦ Β 1088778 ΕΞ2016/09.06.2016 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών στο ανωτέρω θέμα. Συγκεκριμένα, το έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών αναφέρει ότι, η θέση που διατυπώθηκε στο αριθ.ΔΕΑΦ Β 1165341 ΕΞ 2015/23.12.2015 έγγραφό σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των χρεωστικών τόκων της εταιρείας <<ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.>>, που αποτελεί φορέα γενικής κυβέρνησης, μετά την έναρξη ισχύος του ν.4172/2013, εξακολουθεί να ισχύει. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι η έκπτωση των καταβαλλόμενων από την εταιρείας τόκων, ως αφορούντων και το αποκτηθέν εισόδημα από κεφάλαιο, αποτελεί ζήτημα πραγματικό, η διαπίστωση του οποίου ανάγεται, σε κάθε περίπτωση, στην αρμοδιότητα της αρμόδιας φορολογικής αρχής.

Αναφορικά με τη δυνατότητα μεταφοράς των φορολογικών ζημιών που είχαν σχηματισθεί μέχρι 31.12.2013, για συμψηφισμό με φορολογικά κέρδη που προκύπτουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά, εκδόθηκε η υπ΄αριθμ. 127/24.05.2016 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) το οποίο ομόφωνα αποφασίζει ότι οι φορολογικές αναγνωρίσιμες ζημιές μέχρι τις 31/12/2013 δύνανται να μεταφερθούν για να συμψηφιστούν μόνο με τα μη απαλλασσόμενα κέρδη (ήτοι έσοδα κεφαλαίου) που προέκυψαν ή προκύπτουν κατά τα φορολογικά έτη από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά, οπότε και τέθηκε σε ισχύ ο νέος νόμος ΚΦΕ (Ν.4172/2013).

Λόγω του καθεστώτος φορολόγησης και της φύσης της εταιρείας, όλες οι διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης κρίθηκαν ως μόνιμες και δεν υπολογίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία

Απομείωση Αξίας Μη Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Η Διοίκηση της Αττικό Μετρό, έχει ασκήσει την κρίση της για να προσδιορίσει κατάλληλες λογιστικές αρχές αναφορικά με τον έλεγχο απομείωσης των μη χρηματοοικονομικών της στοιχείων, τα οποία χρησιμοποιούνται για κοινωφελή σκοπό.

Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, τα ακίνητα, οι εγκαταστάσεις, οι εξοπλισμοί και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, πρέπει να αξιολογούνται για πιθανή απομείωση της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Οποτεδήποτε η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσής του, καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος χρήσης. Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εκτιμώμενης εύλογης αξίας μείον κόστος διάθεσης και της αξίας χρήσεως (value in use).

Εύλογη αξία μείον το κόστος διάθεσης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών, σε μια συναλλαγή σε καθαρά εμπορική βάση, μεταξύ δύο μερών που ενεργούν με τη θέλησή τους και με πλήρη γνώση των συνθηκών της αγοράς. Η αξία λόγω χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από περιουσιακό στοιχείο ή μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών.

Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά πως τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της μπορούν να χαρακτηριστούν σαν «μονάδες περιουσιακών στοιχείων που δε δημιουργούν ταμειακές εισροές», όπως ορίζεται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS) . Βάσει του ΔΛΠ 8, όταν δεν υπάρχει κατάλληλο για την περίσταση Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο που να έχει εφαρμογή, η Διοίκηση μπορεί να ασκήσει κρίση και να εφαρμόσει την κατάλληλη λογιστική πολιτική, η οποία να αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα και την ουσία της συναλλαγής.

Σε αυτό το πλαίσιο, η εταιρεία εφάρμοσε το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Δημοσίου Τομέα 21, σύμφωνα με το οποίο τα περιουσιακά στοιχεία που δεν κατέχονται με πρωταρχικό σκοπό τη δημιουργία εμπορικών αποδόσεων, για σκοπούς απομείωσης και για τον υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού της υπηρεσίας, η Διοίκηση εκτιμά την παρούσα αξία των εν δυνάμει υπηρεσιών του στοιχείου, και όχι την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν από αυτό.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά τις ημερομηνίες αναφοράς.

Επιμέτρηση της εύλογης αξίας

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 13, εύλογη αξία είναι η τιμή που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή που θα κατέβαλε κάποιος για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας βασίζεται στην παραδοχή ότι η συναλλαγή πώλησης ενός περιουσιακού στοιχείου ή μεταβίβαση μια υποχρέωσης λαμβάνει χώρα είτε:

- στην κύρια αγορά για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση
- ελλείψει κύριας αγοράς, στην πλέον συμφέρουσα αγορά για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση.

Η κύρια ή η πλέον συμφέρουσα αγορά θα πρέπει να είναι προσβάσιμη στην Εταιρεία.

Η εύλογη αξία του περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης επιμετράται χρησιμοποιώντας τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά κατά την τιμολόγηση του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης, υποθέτοντας ότι οι συμμετέχοντες στην αγορά ενεργούν προς το βέλτιστο οικονομικό συμφέρον τους.

Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός μη χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου λαμβάνει υπόψη την ικανότητα ενός συμμετέχοντος στην αγορά να δημιουργήσει οικονομικά οφέλη από τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου σε υψηλότερη και βέλτιστη χρήση του ή από την πώλησή του σε άλλο συμμετέχοντα στην αγορά που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει το περιουσιακό στοιχείο στην υψηλότερη και βέλτιστη χρήση του.

Η εταιρεία λόγω της ιδιαίτερης φύσης της, όντας εταιρεία κοινής ωφέλειας και λαμβάνοντας υπόψη την ανακοίνωση της ΕΛΤΕ 0005/09 της 28.01.2010, άσκησε την κρίση της για τη μη εφαρμογή του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 13 «Εύλογες Αξίες» καθώς η εν λόγω γνωστοποίηση δεν προσδίδει ιδιαίτερη αξία στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ενώ ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών π.χ. των δανειακών της υποχρεώσεων δεν είναι εύκολα προσδιορίσιμος από τη στιγμή που το σύνολο του δανεισμού της εταιρείας είναι εγγυημένο από το Ελληνικό Δημόσιο.

2.5 Πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο και η Εταιρεία δεν έχει υιοθετήσει νωρίτερα. Αλλαγές σε Πρότυπα και διερμηνείες.

(α) Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Εταιρεία.

Οι λογιστικές αρχές και οι υπολογισμοί βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2016, πλην των κάτωθι αναφερόμενων τροποποιήσεων, οι οποίες υιοθετήθηκαν από την Εταιρεία κατά την 1 Ιανουαρίου 2017. Οι παρακάτω τροποποιήσεις δεν είχαν σημαντικές επιπτώσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017.

- **ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος (Τροποποιήσεις): Αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης για μη πραγματοποιηθείσες ζημιές.**

  Ο στόχος των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Για παράδειγμα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το λογιστικό χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών περιουσιακών

στοιχείων όταν η χρηματοοικονομική οντότητα δεν επιτρέπεται να εκπέσει τις μη πραγματοποιηθείσες ζημίες για φορολογικούς σκοπούς ή όταν έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να διακρατήσει τους χρεωστικούς τίτλους μέχρι την αντιστροφή των μη πραγματοποιηθεισών ζημιών.

- **ΔΛΠ 7: Καταστάσεις Ταμειακών Ροών (Τροποποιήσεις): Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων**

  Ο στόχος των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να επιτρέψει στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης.

- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2014 -2016,** το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Η παρακάτω αναβάθμιση δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπου η εφαρμογή έχει επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, περιγράφεται κατωτέρω.

  Ø **ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποίηση συμμετοχών σε άλλες οντότητες:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12, εκτός από τις γνωστοποιήσεις για συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες σχετικά με θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις, εφαρμόζονται για τη συμμετοχή μιας χρηματοοικονομικής οντότητας σε μία θυγατρική, κοινοπραξία ή συγγενή επιχείρηση που κατατάσσεται ως κατεχόμενη προς πώληση, ως κατεχόμενη για διανομή ή ως διακοπείσα δραστηριότητα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5.

β) Πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο και η Εταιρεία δεν έχει υιοθετήσει νωρίτερα.

- **ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα – Ταξινόμηση και επιμέτρηση**

  Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9 συγκεντρώνει τις φάσεις του έργου των χρηματοοικονομικών μέσων και αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμισης. Η Εταιρεία βρίσκεται στην διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτού του προτύπου στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες**

  Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της χρηματοοικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις.

- **ΔΠΧΑ 15: Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (Αποσαφηνίσεις)**

  Οι αποσαφηνίσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Στόχος είναι να διευκρινιστούν οι προθέσεις του ΣΔΛΠ κατά την ανάπτυξη των απαιτήσεων του προτύπου ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες, σχετικά με: (α) το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, όπου τροποποιείται η διατύπωση της αρχής του «μεμονωμένα αναγνωρίσιμο», (β) των εκτιμήσεων που γίνονται στην απόφαση για εντολέα ή εκπρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο μία εταιρεία είναι εντολέας ή εκπρόσωπος, των εφαρμογών της αρχής του «ελέγχου» και (γ) των αδειών καθώς και πρόσθετες διευκρινίσεις για τη λογιστική της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων. Οι αποσαφηνίσεις παρέχουν πρόσθετες πρακτικές διευκολύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 πλήρως αναδρομικά η επιλέγουν να εφαρμόσουν την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι οι τροποποιήσεις δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **ΔΠΧΑ 16: Μισθώσεις**

  Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων για αμφότερα τα μέρη της σύμβασης, ήτοι για τον πελάτη («μισθωτή») και τον προμηθευτή («εκμισθωτή»). Το νέο πρότυπο απαιτεί οι μισθωτές να αναγνωρίζουν τις περισσότερες μισθώσεις στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις. Οι μισθωτές θα έχουν ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις, με ορισμένες εξαιρέσεις. Η λογιστική των εκμισθωτών παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη.

- **ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες - Τροποποίηση: Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του**

  Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική είτε όχι). Ένα μερικό κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά στεγάζονται σε θυγατρική. Το Δεκέμβριο του 2015 το ΣΔΛΠ ανέβαλε επ' αόριστο την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης αυτής, αναμένοντας το αποτέλεσμα του έργου του για τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

- **ΔΠΧΑ 2: Ταξινόμηση και επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποιήσεις)**

  Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις παρέχουν απαιτήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό (α) των επιπτώσεων των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και των προϋποθέσεων που δε συνιστούν κατοχύρωση, στην επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά, (β) παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών με δυνατότητα συμψηφισμού των υποχρεώσεων παρακρατούμενων φόρων και (γ) το λογιστικό χειρισμό των τροποποιήσεων όρων και προϋποθέσεων παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών, η οποία διαφοροποιεί την ταξινόμηση μιας συναλλαγής από διακανονισμό σε μετρητά σε συναλλαγή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους.

- **ΔΛΠ 40: Μεταφορές σε Επενδύσεις σε Ακίνητα (Τροποποιήσεις)**

  Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πότε μία οντότητα μεταφέρει ένα ακίνητο, συμπεριλαμβανομένου ακινήτου υπό κατασκευή ή αξιοποίηση, σε ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι μεταβολή της χρήσης ενός ακινήτου πραγματοποιείται όταν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα και υπάρχει σαφής ένδειξη της μεταβολής αυτής. Απλά η αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου, δεν αποδεικνύει μεταβολή στη χρήση του.

- **ΔΠΧΑ 9: Δικαίωμα Προπληρωμής με Αρνητική Αποζημίωση (Τροποποίηση)**

  Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα προπληρωμής που επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα συμβαλλόμενο μέρος είτε να καταβάλει είτε να λάβει εύλογη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη της σύμβασης (υπό την έννοια ότι από την πλευρά του κατόχου του περιουσιακού στοιχείου ενδέχεται να υπάρχει επιβάρυνση λόγω πρόωρης εξόφλησης) επιτρέπεται να επιμετρηθούν στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

- **ΔΛΠ 28: Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες (Τροποποιήσεις)**

  Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το κατά πόσο η επιμέτρηση (και κυρίως η απομείωση) των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες, οι οποίες στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη συγγενή επιχείρηση ή στην κοινοπραξία, διέπονται από το ΔΠΧΠ 9, ΔΛΠ 28 ή ένα συνδυασμό των δύο προτύπων. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μια χρηματοοικονομική οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9, προτού εφαρμόσει το ΔΛΠ 28, σε αυτές τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 η χρηματοοικονομική οντότητα δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν προσαρμογές στην λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμμετοχών οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή του ΔΛΠ 28. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 22: Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές**

  Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό συναλλαγών που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία εξετάζει τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όπου η χρηματοοικονομική οντότητα αναγνωρίζει μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή μη χρηματική υποχρέωση που προκύπτουν από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής, πριν από την αρχική αναγνώριση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου. Η διερμηνεία αναφέρει ότι η ημερομηνία συναλλαγής, για τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης ενός μη χρηματικού στοιχείου προκαταβολής ή ενός αναβαλλόμενου εσόδου. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολών, η χρηματοοικονομική οντότητα πρέπει να καθορίσει την ημερομηνία συναλλαγής για κάθε μία πληρωμή και είσπραξη προκαταβολής.

- **Το ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2014 -2016,** το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 για το ΔΠΧΑ 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς και το ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες για το οποίο επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι αναβαθμίσεις αυτές δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

  Ø **ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η επιλογή της επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μίας επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία που κατέχεται από οντότητα η οποία είναι οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων ή παρόμοια χρηματοοικονομική οντότητα, δύναται να διενεργείται χωριστά για κάθε επένδυση σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία, κατά την αρχική αναγνώριση.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 23: Αβεβαιότητα σχετικά με τις Θεωρήσεις Φόρου Εισοδήματος**

  Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για την αντιμετώπιση της αβεβαιότητας που εμπεριέχεται σε φορολογικούς χειρισμούς, κατά το λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η διερμηνεία παρέχει πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με την εξέταση αβέβαιων φορολογικών θεωρήσεων μεμονωμένα ή από κοινού, την εξέταση των φορολογικών θεωρήσεων από τις φορολογικές αρχές, την κατάλληλη μέθοδο ώστε να αντικατοπτρίζεται η αβεβαιότητα της αποδοχής της θεώρησης από τις φορολογικές αρχές καθώς και την εξέταση των συνεπειών των αλλαγών στα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις. Η διερμηνεία δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΛΠ 19: Μεταβολή, περικοπή ή διακανονισμός προγράμματος καθορισμένων παροχών (Τροποποιήσεις)**

  Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις απαιτούν τις οντότητες να χρησιμοποιούν επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και του καθαρού τόκου για το υπόλοιπο της ετήσιας περιόδου αναφοράς, μετά την πραγματοποίηση μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν επίσης, πως επηρεάζεται η εφαρμογή των απαιτήσεων του ανώτατου ορίου του περιουσιακού στοιχείου, από το λογιστικό χειρισμό μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2015 -2017,** το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι αναβαθμίσεις αυτές δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

  Ø **ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο:** οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια χρηματοοικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η χρηματοοικονομική οντότητα επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι όταν μια χρηματοοικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η χρηματοοικονομική οντότητα δεν επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή.

- **ΔΛΠ 12 Φόροι εισοδήματος:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι φορολογικές συνέπειες των πληρωμών για χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, θα πρέπει να αναγνωρίζονται ανάλογα με το που οι συναλλαγές ή τα γεγονότα του παρελθόντος που δημιούργησαν τα διανεμητέα κέρδη έχουν αναγνωριστεί.
- **ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την παράγραφο 14 του προτύπου ώστε, όταν ένα περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για πώληση και μέρος δανείου που λήφθηκε ειδικά για αυτό το περιουσιακό στοιχείο παραμένει ως ανοικτό υπόλοιπο κατά τη στιγμή εκείνη, το κόστος δανεισμού αυτό πρέπει να συμπεριληφθεί στα κεφάλαια που προέρχονται από γενικό δανεισμό.

3. Βασικές λογιστικές αρχές

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από την Εταιρεία κατά την προετοιμασία και σύνταξη των συνημμένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων παρουσιάζονται κατωτέρω.

3.1 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, που κατέχονται με σκοπό τη λειτουργική χρήση τους ή για διοικητικούς σκοπούς, απεικονίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στην αξία κτήσεώς τους, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης.

Το κόστος κτήσης των ενσώματων παγίων στοιχείων αποτελείται από την τιμή αγοράς συμπεριλαμβανομένων των δασμών εισαγωγής και των μη επιστρεφόμενων φόρων αγοράς καθώς και οποιοδήποτε κόστος χρειάζεται για να καταστεί το πάγιο λειτουργικό και έτοιμο για μελλοντική χρήση.

Ειδικότερα το κόστος των ιδιοπαραγόμενων πάγιων στοιχείων, περιλαμβάνει το κόστος πρώτων υλών, αναλώσιμων υλικών, εργασίας και άλλο κόστος που σχετίζεται άμεσα με το εν λόγω πάγιο στοιχείο. Επιπλέον περιλαμβάνει μια εύλογη αναλογία σταθερών και μεταβλητών εξόδων που σχετίζονται έμμεσα με το ιδιοπαραγόμενο πάγιο στοιχείο, στο βαθμό που τα ποσά αυτά αναφέρονται στην περίοδο κατασκευής ή παραγωγής. Η εταιρεία δεν επιβαρύνει το κόστος των ιδιοπαραγόμενων πάγιων στοιχείων μακράς περιόδου κατασκευής ή παραγωγής με τόκους εντόκων υποχρεώσεων κατά το μέρος που αναλογούν σε αυτό.

Μεταγενέστερες δαπάνες, καταχωρούνται ως επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων ή ως ξεχωριστό πάγιο, όπου θεωρείται πιθανόν ότι οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου στοιχείου. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης, κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Οι αποσβέσεις των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με συντελεστές απόσβεσης οι οποίοι σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης αντικατοπτρίζουν την ωφέλιμη ζωή των παγίων ως κάτωθι:

Κτίρια – τεχνικά έργα	50 έτη
Μηχανήματα - Τεχνικές εγκαταστάσεις και λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	25 έτη
Μεταφορικά μέσα επιβατικά	7 έτη
Μεταφορικά μέσα Συρμοί, φορτηγά κ.λπ.	25 έτη
Έπιπλα και εξοπλισμός γραφείων	12,5 έτη

Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη ζωή ενός ενσώματου παγίου, επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου υπερβαίνει την παρούσα αξία των εν δυνάμει υπηρεσιών του στοιχείου, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, όταν διατίθεται ή όταν δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση τους.

Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την απόσυρση ή διάθεση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίζονται με βάση τη διαφορά μεταξύ του εκτιμώμενου καθαρού εσόδου από τη διάθεση και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και καταχωρούνται ως έσοδα ή έξοδα στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

3.2 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αφορούν κόστος αγοράς λογισμικού καθώς και κάθε δαπάνη που έχει πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη λογισμικού προκειμένου αυτό να τεθεί σε λειτουργική κατάσταση. Η απόσβεση του λογισμικού λογίζεται βάσει της σταθερής μεθόδου στα έτη της ωφέλιμης ζωής και εντός περιόδου 5 ετών.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει σε ετήσια βάση τα άυλα περιουσιακά στοιχεία για να διαπιστώσει εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους. Όταν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου δεν είναι ανακτήσιμη, σχηματίζεται πρόβλεψη για ζημιά από απομείωση ώστε η λογιστική αξία του στοιχείου αυτού να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του.
Δαπάνες που απαιτούνται για την συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος στη χρήση που προκύπτουν.

3.3 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, τα ακίνητα, οι εγκαταστάσεις, οι εξοπλισμοί και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, πρέπει να αξιολογούνται για πιθανή απομείωση της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Οποτεδήποτε η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσής του, καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος χρήσης. Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εκτιμώμενης εύλογης αξίας μείον κόστος διάθεσης και της αξίας χρήσεως (value in use).

Εύλογη αξία μείον το κόστος διάθεσης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών, σε μια συναλλαγή σε καθαρά εμπορική βάση, μεταξύ δύο μερών που ενεργούν με τη θέλησή τους και με πλήρη γνώση των συνθηκών της αγοράς. Η αξία λόγω χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από περιουσιακό στοιχείο ή μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών.

Η Διοίκηση της Αττικό Μετρό, έχει ασκήσει την κρίση της για να προσδιορίσει κατάλληλες λογιστικές αρχές αναφορικά με τον έλεγχο απομείωσης των μη χρηματοοικονομικών της στοιχείων, τα οποία χρησιμοποιούνται για κοινωφελή σκοπό.

Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά πως τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της μπορούν να χαρακτηριστούν σαν «μονάδες περιουσιακών στοιχείων που δε δημιουργούν ταμειακές εισροές», όπως ορίζεται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS). Βάσει του ΔΛΠ 8, όταν δεν υπάρχει κατάλληλο για την περίσταση Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο που να έχει εφαρμογή, η Διοίκηση μπορεί να ασκήσει κρίση και να εφαρμόσει την κατάλληλη λογιστική πολιτική, η οποία να αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα και την ουσία της συναλλαγής.

Σε αυτό το πλαίσιο, η εταιρεία εφάρμοσε το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Δημοσίου Τομέα 21, σύμφωνα με το οποίο τα περιουσιακά στοιχεία που δεν κατέχονται με πρωταρχικό σκοπό τη δημιουργία εμπορικών αποδόσεων, για σκοπούς απομείωσης και για τον υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού της υπηρεσίας, η Διοίκηση εκτιμά την παρούσα αξία των εν δυνάμει υπηρεσιών του στοιχείου, και όχι την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν από αυτό.

Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως σαν έλλειμμα. Όταν το ποσό της απομείωσης είναι μεγαλύτερο από τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου, αν δεν ορίζεται διαφορετικά η δημιουργία σχετικής υποχρέωσης από άλλο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Δημοσίου Τομέα, η αξία του πρέπει να μηδενίσει, ενώ το αντίστοιχο ποσό θα πρέπει να αναγνωριστεί σαν έλλειμμα.

Αντιλογισμός της ζημιάς απομείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που λογίσθηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει ή έχει μειωθεί. Σε αυτή την περίπτωση η εταιρεία θα πρέπει να αξιολογήσει το ανακτήσιμο ποσό της υπηρεσίας. Στις περιπτώσεις αυτές ο εν λόγω αντιλογισμός αναγνωρίζεται σαν έλλειμα ή πλεόνασμα. Η λογιστική αξία ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου μετά τον αντιλογισμό δεν πρέπει να υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα είχε το περιουσιακό στοιχείο αυτό εάν δεν είχε αναγνωρισθεί η ζημία απομείωσης

Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά τις ημερομηνίες αναφοράς.

3.4 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

i. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Κατά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται ανάλογα με την φύση και τα χαρακτηριστικά τους σε μία από τις κάτωθι τέσσερις κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα,
- Δάνεια και απαιτήσεις,
- Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη τους, και
- Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία αποτελεί συνήθως το κόστος απόκτησης πλέον, στις περιπτώσεις των επενδύσεων που δεν αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, των άμεσων δαπανών συναλλαγής. Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που διαθέτει η Εταιρεία είναι εμπορικές απαιτήσεις, λοιπές απαιτήσεις καθώς και τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Οι βραχυπρόθεσμοι λογαριασμοί απαιτήσεων, οι οποίοι γενικά έχουν πίστωση 30 έως 60 ημέρες, εμφανίζονται στην ονομαστική τους αξία, μετά από προβλέψεις για τυχόν μη εισπρακτέα υπόλοιπα, ενώ οι μακροπρόθεσμοι λογαριασμοί απαιτήσεων αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου μείον τυχόν ζημία απομείωσης.

Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου

Η Εταιρεία παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν και μόνον όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και η μεταβίβαση πληροί τους όρους για διαγραφή.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων η Εταιρεία εκτιμά εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση.

Για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτιμώνται στην αποσβέσιμη αξία τους, το ποσό της ζημιάς από απομείωση της αξίας τους, υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις διενεργείται όταν δεν είναι πλέον πιθανή η είσπραξη ολόκληρου του οφειλόμενου ποσού. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ώστε να αντανακλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως δαπάνη στα Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Μεταγενέστερες ανακτήσεις ποσών για τα οποία είχε σχηματιστεί πρόβλεψη πιστώνονται επίσης στο κονδύλι Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος αφαιρετικά των αντίστοιχων προβλέψεων.

Η εταιρεία δεν σχηματίζει προβλέψεις επισφάλειας καθόσον οι απαιτήσεις της αφορούν κυρίως το Ελληνικό Δημόσιο και εταιρείες του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα.

ii. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Αρχική αναγνώριση

Τα υπόλοιπα εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται στην ονομαστική τους αξία που ταυτίζεται με την εύλογη αξία της μελλοντικής πληρωμής για τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών που παρασχέθηκαν.

Οι Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας περιλαμβάνουν εμπορικές υποχρεώσεις καθώς και λοιπές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές και οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται σε διάστημα από 30 έως 60 ημέρες για την Εταιρεία.

Η εταιρεία έχει συνάψει μακροπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Το υπόλοιπο των οποίων στις 31.12.2017 ανέρχεται σε € 2.031.915.458,95, που καλύπτονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (σημείωση 13).

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι λοιπές υποχρεώσεις της Εταιρείας επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

Τα δάνεια της Εταιρείας ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Παύση αναγνώρισης

Η οικονομική οντότητα παύει να αναγνωρίζει χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις όταν, και μόνον όταν, εξοφλείται, δηλαδή, όταν η δέσμευση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει. Μια ανταλλαγή μεταξύ υφιστάμενου οφειλέτη και δανειστή χρεωστικών τίτλων με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Ομοίως, ουσιώδης τροποποίηση των όρων υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (είτε οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη είτε όχι) αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή ενός τμήματος μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης) που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα άλλο μέρος και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβιβαζόμενων εκτός μετρητών περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθέντων υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Ο συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με υποχρεώσεις και η απεικόνιση του καθαρού ποσού στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει νόμιμο δικαίωμα για συμψηφισμό και υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από τον συμψηφισμό ή για ταυτόχρονο διακανονισμό.

3.5 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση των ενσώματων παγίων στοιχείων αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη εξασφάλιση ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ότι η εταιρεία θα συμμορφωθεί με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί για την καταβολή τους. Όταν οι κρατικές επιχορηγήσεις σχετίζονται με ένα περιουσιακό στοιχείο, η εύλογη αξία πιστώνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σαν αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος με ισόποσες ετήσιες δόσεις με βάση την αναμενόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με δαπάνη, αναγνωρίζεται σαν έσοδο στην διάρκεια της χρήσεως που απαιτείται για την αντιστοίχιση της επιχορήγησης σε συστηματική βάση στις δαπάνες για τις οποίες προορίζεται να αποζημιώσει. Οι αποσβέσεις επιχορηγήσεων εμφανίζονται στα «Λοιπά Έσοδα» στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

3.6 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις, υψηλής ρευστοποιησιμότητας και χαμηλού ρίσκου. Τα στοιχεία των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων έχουν αμελητέο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

3.7 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει την ονομαστική αξία των κοινών μετοχών της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου. Κάθε κόστος συναλλαγής σχετιζόμενο με την έκδοση των μετοχών καθώς και οποιοδήποτε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος προκύψει αφαιρούνται από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

3.8 Αποθεματικά

Τα αποθεματικά της Εταιρείας αναφέρονται σε τακτικό αποθεματικό το οποίο έχει σχηματισθεί σε προηγούμενες χρήσεις καθώς και λοιπά αποθεματικά. Σύμφωνα με την Ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται, από τα κέρδη της χρήσης, να σχηματίσουν το 5% σαν τακτικό αποθεματικό μέχρις ότου αυτό φτάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου εταιρικού τους κεφαλαίου. Κατά τη διάρκεια της ζωής της Εταιρείας απαγορεύεται η διανομή του τακτικού αποθεματικού.

3.9 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν: η Εταιρεία έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, είναι πιθανή μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη και το ποσό της σχετικής δέσμευσης μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία. Όταν η Εταιρεία αναμένει μια πρόβλεψη να καλυφθεί με αποζημίωση, π.χ. από ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, και υπάρχει απόλυτη βεβαιότητα για την είσπραξη της τότε η συγκεκριμένη αποζημίωση καταχωρείται ως ξεχωριστή απαίτηση.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τη παρούσα αξία του εξόδου που αναμένεται να χρειαστεί για την τακτοποίηση της υποχρέωσης. Αν η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις υπολογίζονται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές με έναν συντελεστή προ φόρων ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την χρονική αξία του χρήματος, και όπου κρίνεται απαραίτητο, τους κινδύνους που σχετίζονται συγκεκριμένα με την υποχρέωση.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

3.10 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές αποχώρησης προς το προσωπικό), σε χρήμα και σε είδος, αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

Τυχόν ανεξόφλητο ποσό, καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η Εταιρεία αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο), μόνο κατά την έκταση που η προκαταβολή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας η Εταιρεία καταβάλλει αποζημιώσεις στους αποχωρούντες λόγω συνταξιοδότησης υπαλλήλους της, το δε ύψος των σχετικών αποζημιώσεων εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών με μέγιστο καταβαλλόμενο ποσό ύψους σε ευρώ 15.000 ευρώ. Το πρόγραμμα θεωρείται πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, ορίζεται το πρόγραμμα στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας ή ο μισθός. Η υποχρέωση που καταχωρείται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method).

Τα καθαρά κόστη συνταξιοδότησης της περιόδου συμπεριλαμβάνονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και αποτελούνται από την παρούσα αξία των παροχών που έγιναν δεδουλευμένες κατά τη διάρκεια του έτους, τους τόκους επί της υποχρέωσης παροχών, και τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες τα οποία καταχωρούνται απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και δε μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερη περίοδο. Για την προεξόφληση χρησιμοποιείται η μέθοδος Full Yield Curve (καμπύλης επιτοκίου).

Πρόγραμμα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών

Το προσωπικό της Εταιρείας καλύπτεται κυρίως από τον κύριο Κρατικό Ασφαλιστικό Φορέα που αφορά στον ιδιωτικό τομέα που χορηγεί συνταξιοδοτικές και ιατροφαρμακευτικές παροχές. Κάθε εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να συνεισφέρει μέρος του μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, ενώ τμήμα της συνολικής εισφοράς καλύπτεται από την Εταιρεία. Κατά την συνταξιοδότηση το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι υπεύθυνο για την καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών στους συνταξιούχους. Κατά συνέπεια η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση για την πληρωμή μελλοντικών παροχών με βάση αυτό το πρόγραμμα. Οι εν λόγω εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες και τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση.

3.11 Φορολογία εισοδήματος (τρέχουσα και αναβαλλόμενη)

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Η Εταιρεία απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος βάσει του άρθρου 46 του Ν. 4172/2013, και φορολογείται μόνο για εισοδήματα από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις φόρων εισοδήματος για την τρέχουσα περίοδο επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να ανακτηθεί από ή να πληρωθεί στις φορολογικές αρχές. Τα ποσοστά του φόρου και οι φορολογικοί νόμοι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ποσού είναι εκείνα που έχουν θεσπιστεί ή κατ' ουσία θεσπιστεί έως την ημερομηνία κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης στη χώρα στην οποία λειτουργεί η Εταιρεία και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα.
Ο τρέχων φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει:

- Τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.
- Τον φόρο εισοδήματος και τις προσαυξήσεις που προκύπτουν από τον φορολογικό έλεγχο.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method), βάσει των θεσπισμένων συντελεστών φόρου που θα ισχύουν κατά τον χρόνο καταλογισμού τους, σε όλες τις προσωρινές φορολογικές διαφορές κατά την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Η Εταιρεία δεν έχει υπολογίσει αναβαλλόμενη φορολογία στις διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης καθώς κρίθηκαν ως μόνιμες οι διαφορές λόγω της φύσης της Εταιρείας και του καθεστώτος φορολόγησής της.

3.12 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και αυτά τα οφέλη μπορεί να επιμετρηθούν με αξιοπιστία. Κατά τις ημερομηνίες σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, λογίζονται τα δεδουλευμένα και μη τιμολογημένα έσοδα πάσης φύσεως από την παροχή των υπηρεσιών στην περίοδο που αφορούν (έσοδα από παροχή υπηρεσιών ή από κεφάλαια κ.λ.π.).

Έσοδα από την πώληση αγαθών και υπηρεσιών, λογίζονται όταν η επιχείρηση έχει μεταβιβάσει στον αγοραστή όλους τους ουσιαστικούς κινδύνους και ωφέλειες που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών και η είσπραξη των αντίστοιχων ποσών είναι βέβαιη.

Έσοδα από τόκους λογίζονται βάση μιας χρονικής αναλογίας, που προσδιορίζεται από την πραγματική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου.

Έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν τα μερίσματα αυτά έχουν εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα της εταιρείας που τα διανέμει.

Έσοδα από δικαιώματα βάσει των σχετικών συμβατικών όρων αναγνωρίζονται όταν έχουν εκπληρωθεί οι συμβατικοί όροι.

3.13 Αναγνώριση εξόδων

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση.

3.14 Μισθώσεις

Εταιρεία ως μισθωτής: Συμφωνίες μισθώσεων όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας του παγίου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Για τις μισθώσεις, όπου η εταιρεία είναι η Εκμισθώτρια τα έσοδα της μίσθωσης από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων με την ευθεία μέθοδο σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Όλες οι μισθώσεις της Εταιρείας είναι λειτουργικές και αφορούν μισθώσεις κτιρίων.

3.15 Συναλλαγματικές μετατροπές

Η Εταιρεία δεν διενεργεί συναλλαγές σε ξένα νομίσματα.

3.16 Κόστος Δανεισμού

Κόστος Δανεισμού είναι το σύνολο των τόκων και άλλων δαπανών που πραγματοποιεί μια οικονομική οντότητα σε σχέση με το δανεισμό κεφαλαίων.

Στο βαθμό που μια οικονομική οντότητα δανείζεται κεφάλαια ειδικά για το σκοπό της απόκτησης ενός περιουσιακού στοιχείου, το ποσό του κόστους δανεισμού που είναι κατάλληλο για κεφαλαιοποίηση θα προσδιορίζεται ως το πραγματικό κόστος που πραγματοποιήθηκε στην περίοδο για το δανεισμό αυτό, μειωμένο με το τυχόν έσοδο από την προσωρινή τοποθέτηση αυτών των δανείων.

Η οικονομική οντότητα αρχίζει την κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού του περιουσιακού στοιχείου, εφόσον πιθανολογείται ότι θα αποφέρει στο μέλλον οικονομικά οφέλη στην οικονομική οντότητα και μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα η ημερομηνία έναρξης για την κεφαλαιοποίηση που είναι η ημερομηνία που η οικονομική οντότητα πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις για πρώτη φορά:

(α) πραγματοποιεί επενδυτικές δαπάνες για το περιουσιακό στοιχείο,
(β) επιβαρύνεται με κόστος δανεισμού
(γ) αναλαμβάνει δραστηριότητες που είναι αναγκαίες για να ετοιμαστεί το περιουσιακό στοιχείο για την προοριζόμενη χρήση ή πώλησή του.

Η εταιρεία δεν κεφαλαιοποιεί κόστη δανεισμού καθώς δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη για την οικονομική οντότητα.

4. Έσοδα / Έξοδα

α) Πωλήσεις

Οι πωλήσεις της εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2017	31.12.2016
Εμπορική δραστηριότητα	467.093,12	478.757,86
Παροχή υπηρεσιών	97.392,75	68.486,36
Σύνολο	**564.485,87**	**547.244,22**

Τα έσοδα από εμπορική δραστηριότητα αφορούν κυρίως έσοδα από την πώληση ανταλλακτικών και πάγιων στοιχείων σε τιμές κόστους στην εταιρεία ΣΤΑΣΥ Α.Ε ενώ τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών αφορούν έσοδα από το χώρο στάθμευσης στον Κεραμεικό.

β) Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα της εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2017	31.12.2016
Επιδοτήσεις ΟΑΕΔ	60.891,61	1.369,50
Πρόγραμμα Ε.Ε RESOLUTE	99.527,98	41.651,02
Πρόγραμμα MY TRAC	13.683,19	72.509,32
Λοιπά έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	90.602,60	0,00
Αναλογούσες στη χρήση επιχορ. παγ. επενδυσ.	7.968.799,00	7.968.799,00
Καταπτώσεις εγγυήσεων ποινικής ρήτρας	0,00	7.684,05
Λοιπά έσοδα	19.770,00	539.626,89
Σύνολο	**8.253.274,38**	**8.631.639,78**

Τα Λοιπά Έσοδα το 2016 αφορούν κυρίως επιστροφές ποσών ύψους € 469.595,57 από απαλλοτριώσεις κτισμάτων, τα οποία έχουν ήδη κατεδαφιστεί, ύστερα από αποφάσεις Δικαστηρίου. Τα εν λόγω ποσά προκύπτουν από διαφορά μεταξύ προσωρινής και οριστικής τιμής μονάδος.

γ) Κόστος πωληθέντων

Το κόστος πωληθέντων της εταιρείας αναλύεται ως ακολούθως:

Κόστος πωληθέντων	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	12.341.704,58	12.274.707,28
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	280.937,17	196.593,11
Παροχές τρίτων	1.257.867,22	1.245.402,30
Φόροι τέλη	1.423.518,91	358.901,27
Διάφορα έξοδα	527.527,77	528.553,68
Αποσβέσεις	100.681.698,10	102.316.760,02
Κόστος αποθεμάτων	467.056,77	478.672,95
Ιδιοπαραγωγή παγίων	(15.524.186,37)	(14.347.462,09)
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	**101.456.124,15**	**103.052.128,52**

δ) Έξοδα διοικητικής λειτουργίας

Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας αναλύονται ως ακολούθως:

Έξοδα διοίκησης	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	0,00	12.107,23
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	101.232,39	79.955,00
Παροχές τρίτων	84,15	5.623,99
Διάφορα έξοδα	40.339,75	44.574,08
Αποσβέσεις	32.361,67	30.406,82
Προβλέψεις (Σημ.15 & 4.ζ)	223.351,00	266.384,00
Σύνολο	**397.368,96**	**439.051,12**

ε) Λοιπά έξοδα

Τα λοιπά έξοδα αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2017	**31.12.2016**
Φορολογικά πρόστιμα	1.432,32	102,40
Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων	1.758.520,52	1.761.190,92
Λοιπά έξοδα	19.141,63	117,89
Σύνολο	**1.779.094,47**	**1.761.411,21**

στ) Χρηματοοικονομικά έξοδα και έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα αναλύονται ως ακολούθως:

Χρηματοοικονομικά έσοδα	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Τόκοι καταθέσεων όψεως Τ/Ελλάδος	3.213.964,48	4.321.566,39
Τόκοι καταθέσεων όψεως άλλων τραπεζών	191.107,25	777.947,06
Τόκοι προκαταβολών αναδόχων	2.458.632,13	4.976.997,30
Σύνολο	**5.863.703,86**	**10.076.510,75**

Χρηματοοικονομικά έξοδα	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	77.329.462,36	77.890.228,54
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	151.354,14	147.943,22
Προμήθεια εγγύησης δανείων Ελληνικού Δημοσίου	15.917.898,56	15.135.948,07
Λοιπά έξοδα χρηματοδοτήσεων	3.868,57	1.266,52
Σύνολο	**93.402.583,63**	**93.175.386,35**

ζ) Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2017	31.12.2016
Μισθοί	9.866.452,60	9.844.993,20
Εργοδοτικές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία (μισθωτών)	2.428.358,57	2.379.535,52
Παρεπόμενες Παροχές	46.893,41	62.285,79
Πρόβλεψη Αποζημίωσης Προσωπικού λόγω εξόδου από την Υπηρεσία	223.351,00	266.384,00
Σύνολο	**12.565.055,58**	**12.553.198,51**

Ο αριθμός των εργαζομένων στην Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 έχει ως ακολούθως:

Αριθμός προσωπικού	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Μισθωτοί	436	436
Σύνολο	**436**	**436**

5. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αναλύονται ως ακολούθως:

	Γη	Κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Αξία κτήσης						
01.01.2016	**252.074.129,50**	**2.784.226.790,14**	**575.915.244,97**	**665.980.117,67**	**939.221.553,37**	**5.217.417.835,65**
Προσθήκες	113,00	10.250,00	24.254,87	9.423,72	235.530.666,86	**235.574.708,45**
Μειώσεις / Μεταφορές	(264.050,00)	(14.704.843,24)	14.806.608,35	6.224.156,10	(8.218.811,43)	(2.156.940,22)
31.12.2016	**251.810.192,50**	**2.769.532.196,90**	**590.746.108,19**	**672.213.697,49**	**1.166.533.408,80**	**5.450.835.603,88**
Προσθήκες	5.727.259,60	7.110,00	0,00	28.371,96	297.020.162,50	**302.782.904,06**
Μειώσεις / Μεταφορές	(405.972,19)	0,00	(15.912,50)	(25.856,74)	(126.765,53)	**(574.506,96)**
31.12.2017	**257.131.479,91**	**2.769.539.306,90**	**590.730.195,69**	**672.216.212,71**	**1.463.426.805,77**	**5.753.044.000,98**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση						
01.01.2016	**0,00**	**(571.892.915,82)**	**(190.207.841,03)**	**(294.900.058,66)**	**0,00**	**(1.057.000.815,51)**
Αποσβέσεις χρήσης	0,00	(56.304.102,36)	(19.442.655,13)	(26.501.722,38)	0,00	(102.248.479,87)
Μειώσεις αποσβέσεων	0,00	650.925,90	(569.399,45)	(81.526,45)	0,00	0,00
31.12.2016	**0,00**	**(627.546.092,28)**	**(210.219.895,61)**	**(321.483.307,49)**	**0,00**	**(1.159.249.295,38)**
Αποσβέσεις χρήσης	0,00	(56.264.281,12)	(17.494.241,21)	(26.629.621,98)	0,00	(100.388.144,31)
Μειώσεις αποσβέσεων	0,00	0,00	0,00	21.832,51	0,00	21.832,51
31.12.2017	**0,00**	**(683.810.373,40)**	**(227.714.136,82)**	**(348.091.096,96)**	**0,00**	**(1.259.615.607,18)**
Αναπόσβεστη αξία						
31.12.2017	**257.131.479,91**	**2.085.728.933,50**	**363.016.058,87**	**324.125.115,75**	**1.463.426.805,77**	**4.493.428.393,80**
31.12.2016	**251.810.192,50**	**2.141.986.104,62**	**380.526.212,58**	**350.730.390,00**	**1.166.533.408,80**	**4.291.586.308,50**

Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των ακινήτων.

Επίσης, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και τους όρους των δανειακών συμβάσεων με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, τα πάγια της εταιρείας δεν μπορούν να μεταβιβασθούν πωληθούν ή να διατεθούν με οποιονδήποτε τρόπο, πριν την πάροδο πενταετίας από την έναρξη λειτουργίας τους ή/και χωρίς την προηγούμενη έγγραφη έγκριση της Τράπεζας. Εξαιρούνται από αυτόν τον κανόνα περιπτώσεις διάθεσης παγίων σύμφωνα με τις ισχύουσες στην αγορά τιμές (fair market value) μεταξύ πρόθυμου αγοραστή και πρόθυμου πωλητή (arm's length) μέρους των παγίων που δεν μπορεί να ξεπερνούν το 5% της αξίας του συνόλου με βάση τις τελευταίες ελεγχθείσες και δημοσιευθείσες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Κατά την διάρκεια της κλειόμενης χρήσης ποσά ύψους € 6.800.000 και αντίστοιχα € 52.000.000 κατά την 31.12.2016, καταλογίστηκαν υπέρ των αναδόχων κατασκευαστικών έργων για την εταιρεία από αποφάσεις Διαιτητικών Δικαστηρίων, και τα οποία προσαυξάνουν την αξία των παγίων. Τα εν λόγω κονδύλια έχουν συμπεριληφθεί στις προσθήκες στις ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση.

6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως ακολούθως:

	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολο
Αξία κτήσης		
01.01.2016	**6.899.577,30**	**6.899.577,30**
Προσθήκες	5.718,80	5.718,80
Μειώσεις	0,00	0,00
31.12.2016	**6.905.296,10**	**6.905.296,10**
Προσθήκες	249.931,15	249.931,15
Μειώσεις	0,00	**0,00**
31.12.2017	**7.155.227,25**	**7.155.227,25**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση		
01.01.2016	**(6.441.710,89)**	**(6.441.710,89)**
Αποσβέσεις χρήσης	(98.686,97)	**(98.686,97)**
Μειώσεις αποσβέσεων	0,00	**0,00**
31.12.2016	**(6.540.397,86)**	**(6.540.397,86)**
Αποσβέσεις χρήσης	(325.915,46)	(325.915,46)
Μειώσεις αποσβέσεων	0,00	**0,00**
31.12.2017	**(6.866.313,32)**	**(6.866.313,32)**
Αναπόσβεστη αξία		
31.12.2017	**288.913,93**	**288.913,93**
31.12.2016	**364.898,24**	**364.898,24**

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας αφορούν κυρίως λογισμικά προγράμματα και αποσβένονται στα 5 έτη.

7. Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Πελάτες εσωτερικού	117.988,99	96.527,96
Πελάτες εξωτερικού	24.070,75	0,00
Πελάτες Ελληνικό δημόσιο	21.959,31	4.241,64
Σύνολο	**164.019,05**	**100.769,60**

Στις 31 Δεκεμβρίου, η χρονική απεικόνιση των εμπορικών απαιτήσεων πελατών εσωτερικού έχει ως εξής:

€	0 - 30 ημέρες	30 – 60 μέρες	60 - 90 ημέρες	90 - 120 ημέρες	120 και πλέον ημέρες	Σύνολο
31.12.2017	21.461,03	-	-	-	96.527,96	117.988,99
31.12.2016		-	-	-	96.527,96	96.527,96

Η εταιρεία έχει προβεί στις νόμιμες διαδικασίες για την είσπραξη του ποσού που εκκρεμεί 120 και πλέον ημέρες.

8. Προπληρωμένα έξοδα

Τα προπληρωμένα έξοδα της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Προμήθεια εγγυήσεων	3.843.749,99	3.510.416,66
Προπληρωμένα έξοδα συντήρησης	53.666,03	21.629,73
Προπληρωμένα ασφάλιστρα	6.095,52	5.172,43
Έξοδα επομένων χρήσεων	25.427,68	23.884,74
Σύνολο	**3.928.939,22**	**3.561.103,56**

Η προμήθεια εγγυήσεων αφορά προμήθεια που καταβάλλει η εταιρεία για την παροχή της εγγύησης του Δημοσίου επί του δανεισμού της εταιρείας. Η προμήθεια αυτή υπολογίζεται ως ποσοστό επί του ανεξόφλητου κάθε φορά εγγυημένου υπολοίπου δανείου.

9. Λοιπές απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Παρακράτηση φόρων τόκων	869.509,95	6.426.542,74
Εισπρακτέος ΦΠΑ	53.253.164,22	119.841.033,16
Ταμείο παρακαταθηκών και δανείων	28.285.138,19	28.285.138,19
Απαιτήσεις από το Ελληνικό δημόσιο για ΕΔΕΛ	4.813.362,73	4.813.362,73
Απαιτήσεις από το Ελληνικό δημόσιο (Ανοικτή Ασπίδα)	12.062.056,82	12.062.056,82
Λοιποί χρεώστες διάφοροι	1.294.361,10	1.352.553,41
Απαιτήσεις από ΣΤΑΣΥ Α.Ε.	42.042.914,91	41.463.764,54
Δοσμένες εγγυήσεις κτιρίων	137.873,27	138.753,27
Δοσμένες εγγυήσεις ΕΥΔΑΠ	111.812,88	108.143,03
Δοσμένες εγγυήσεις ΔΕΗ	18.029,21	18.029,21
Λογαριασμοί προς απόδοση	46.667,09	18.076,65
Δουλευμένα έσοδα περιόδου	2.158.589,09	1.093.990,67
Σύνολο	**145.093.479,46**	**215.621.444,42**

Η εταιρεία δεν σχηματίζει προβλέψεις επισφάλειας καθόσον οι απαιτήσεις της αφορούν το Ελληνικό Δημόσιο και εταιρείες του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Ειδικότερα :

Το ποσό της απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο (Ανοιχτή Ασπίδα) αφορά καταχωρημένη απαίτηση της εταιρείας από το Ελληνικό Δημόσιο βάσει απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Οι απαιτήσεις από την ΣΤΑΣΥ Α.Ε. αφορούν κατά κύριο λόγο απαιτήσεις οι οποίες προέκυψαν από την πώληση ανταλλακτικών και από τη χρήση / εκμετάλλευση του συστήματος ΜΕΤΡΟ.

Τα ποσά απαίτησης από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων αφορούν απαιτήσεις, οι οποίες προέκυψαν από τις διαφορές προσωρινών και οριστικών τιμών απαλλοτριώσεων. Τα εν λόγω ποσά η εταιρεία τα αιτείται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

10. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο	23.904,32	20.716,47
Καταθέσεις στην ΤτΕ	891.791.089,18	62.092.713,41
Καταθέσεις στις λοιπές τράπεζες	114.313.386,96	19.755.578,65
Σύνολο	**1.006.128.380,46**	**81.869.008,53**

Κατόπιν πρόσκλησης του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), με το έγγραφο του υπ΄αριθμ.πρωτ. 387/25.02.2015 συνήλθε η 48η Έκτακτη Αυτόκλητη Καθολική Γενική Συνέλευση της Εταιρείας της 26ης Μαρτίου 2015 και αποφάσισε το άνοιγμα λογαριασμού ταμειακής διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), για την μεταφορά ταμειακών διαθεσίμων ύψους € 320 εκατ. και την τοποθέτησή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ.11 του Ν.2469/1997.

Σε συνέχεια επίσης, και σε εφαρμογή του Ν.4323/2015 (ΦΕΚ-43/27.04.2015) η Εταιρεία μεταφέρει στο λογαριασμό της στην ΤτΕ, μέρος από τα ταμιακά της διαθέσιμα (όπως ορίζει ο νόμος), τα οποία μπορεί να αποδεσμεύει/εκταμιεύει σταδιακά για την κάλυψη των υποχρεώσεών της με προειδοποίηση δύο (2) εργάσιμων ημερών.

Τα υπόλοιπα των καταθέσεων όψεως κατά το τέλος της κλειόμενης χρήσεως είναι κατατεθειμένα σε ελληνικές τράπεζες κατά ποσοστό 100%.

Σημειώνεται επίσης ότι, η σημαντική αύξηση των ταμειακών διαθεσίμων το 2017 σε σχέση με το 2016, οφείλεται στις αυξημένες χορηγήσεις ύψους € 1.267.670.378,25 από το εγκεκριμένο ΠΔΕ (2016: €250.000.012,80) με αντίστοιχη αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρείας, βλέπε και σημειώσεις 11 και 22.3. κατωτέρω.

11. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο αναλύεται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Αριθμός εταιρικών μεριδίων	189.676.560	146.485.065
Ονομαστική αξία / μερίδιο	29,35 €	29,35 €
Αξία Μετοχικού κεφαλαίου	**5.567.007.036,00**	**4.299.336.657,75**

Το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας διαιρείται σε 189.676.560 κοινές με δικαίωμα ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας € 29,35 η κάθε μία και ανέρχεται σε € 5.567.007.036,00.

Στην περίοδο καταβλήθηκαν:

α) Ποσό € 39.800.008,80 που εγκρίθηκε από την 54η Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 14/07/2017
β) Ποσό € 69.953.112,85 που εγκρίθηκε από την 55η Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 10/08/2017
γ) Ποσό € 100.096.590,10 που εγκρίθηκε από την 56η Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 31/10/2017
δ) Ποσό € 542.691.684,45 που εγκρίθηκε από την 57η Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 29/11/2017
ε) Ποσό € 515.128.982,05 που εγκρίθηκε από την 58η Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 19/12/2017

Η συνολική αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ανέρχεται σε € 1.267.670.378,25 και εκδόθηκαν σύνολο 43.191.495 κοινές με δικαίωμα ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας € 29,35 η κάθε μία.

12. Λοιπά αποθεματικά

Τα αποθεματικά αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Τακτικό αποθεματικό	2.443.811,47	2.443.811,47
Έκτακτα αποθεματικά Ν.2579/1998	11.706.246,88	11.706.246,88
Αποθεματικά ειδικώς φορολογηθέντα	3.747.734,60	3.747.734,60
Αποθεματικά δωρεάν παραχωρήσεων γηπέδων	15.780.548,35	15.780.548,35
Σύνολο	**33.678.341,30**	**33.678.341,30**

Τα λοιπά αποθεματικά αφορούν:

α) Αποθεματικά ύψους 11.706.246,88 ευρώ βάσει του Ν. 2579/1998 άρθρου 8
β) Αποθεματικά δωρεάν παραχωρηθέντων γηπέδων από το Ελληνικό Δημόσιο οικοπεδικής εκτάσεως στα Σεπόλια Αττικής ύψους 15.780.548,35 ευρώ και
γ) αποθεματικά ύψους 3.747.734,60 ευρώ από ειδικώς φορολογηθέντα έσοδα (τόκοι καταθέσεων).

Η εταιρεία δεν προτίθεται να κεφαλαιοποιήσει ή να διανείμει τα ανωτέρω αποθεματικά στο ορατό μέλλον.

13. Δανειακές υποχρεώσεις

Η εταιρεία έχει συνάψει μακροπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), το υπόλοιπο των οποίων στις 31.12.2017 ανέρχεται σε € 2.031.915.458,95, που καλύπτονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

Τα σύνολο του δανεισμού αναλύεται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	2.031.915.458,95	2.008.739.130,43
Σύνολο	**2.031.915.458,95**	**2.008.739.130,43**

Το μακροπρόθεσμο μέρος του δανεισμού της εταιρείας αναλύεται ως εξής:

Αρ. Δανείου	Έργο που αφορά	Επιτόκιο	31.12.2017	31.12.2016
15779	Κατασκευή γραμμών Σεπόλια - Δάφνη (12 Σταθμοί), Κεραμεικός-Εθνική Άμυνα (9 Σταθμοί)	3,079%	0,00	0,00
16869	Κατασκευή γραμμών Σεπόλια - Δάφνη (12 Σταθμοί), Κεραμεικός-Εθνική Άμυνα (9 Σταθμοί)	1,931%	0,00	7.000.000,00
17906	Κατασκευή γραμμών Σεπόλια - Δάφνη (12 Σταθμοί), Κεραμεικός-Εθνική Άμυνα (9 Σταθμοί)	0,806%	10.500.000,00	17.500.000,00
20249 Β	Κατασκευή γραμμών Αγ.Αντώνιος-Δάφνη (13 σταθμοί) και Εθν.Άμυνα-Μοναστηράκι (8 σταθμοί)	1,578%	66.666.666,62	77.777.777,84
20249 Α	Κατασκευή γραμμών Αγ.Αντώνιος-Δάφνη (13 σταθμοί) και Εθν.Άμυνα-Μοναστηράκι (8 σταθμοί)	1,578%	40.000.000,08	46.666.666,74
22378 Α	Επέκταση Εθνική Άμυνα - Σταυρός, Δάφνη - Αλ.Παναγούλης, Σεπόλια - Περιστέρι, Μοναστηράκι - Αιγάλαεω	4,990%	230.434.782,57	243.478.260,83
22378 Β		4,730%		
22378 Γ		4,379%		
23212 Α	Κατασκευή Μετρο Θεσσαλονίκης	4,671%	197.500.000,00	200.000.000,00
23212 Β		4,566%		
23635	Κατασκευή σταθμών Ηλιούπολη, Περιστέρι, Εθνική Άμυνα-Δουκ.Πλακεντίας, Αιγάλεω	4,644%	84.782.608,72	89.130.434,64
24605 Α	Δάφνη-Αγ.Δημήτριος, Αγ.Αντώνιος-Ανθούπολη, Εθνική Άμυνα-Αεροδρόμιο, Μοναστηράκι-Αιγάλεω,	4,121%	270.652.173,87	283.695.652,15
24605 Β	Αγ.Δημήτριος-Ελληνικό, Αιγάλεω-Χαϊδάρι	4,511%		
24606	Πρώτη φάση Κατασκευής Μετρό Θεσσαλονίκης (13 Σταθμοί)	4,055%	200.000.000,00	200.000.000,00
20788	Κατασκευή γραμμών Αγ.Αντώνιος-Δάφνη (13 σταθμοί) και Εθν.Άμυνα-Μοναστηράκι (8 σταθμοί)	2,769%	105.555.555,57	116.666.666,60
25621	Δάφνη-Αγ.Δημήτριος, Αγ.Αντώνιος-Ανθούπολη, Εθνική Άμυνα-Αεροδρόμιο, Μοναστηράκι-Αιγάλεω, Αγ.Δημήτριος-Ελληνικό, Αιγάλεω-Χαϊδάρι	3,350%	143.478.260,86	150.000.000,00
25052	Πρώτη φάση Κατασκευής Μετρό Θεσσαλονίκης (13 Σταθμοί)	3,743%	250.000.000,00	250.000.000,00
31108	Επέκταση Γραμμής 3 Μετρο 6 σταθμοί στη γραμμή Πειραιάς Χαϊδάρι	3,725%	250.000.000,00	250.000.000,11
82217	Επέκταση Γραμμής 3 Μετρο 6 σταθμοί στη γραμμή Πειραιάς Χαϊδάρι	2,017%	50.000.000,00	0,00
82305	Κατασκευή Μετρο Καλαμαριάς	2,185%	50.000.000,00	0,00
			1.949.570.048,29	**1.931.915.458,91**

Το βραχυπρόθεσμο μέρος του δανεισμού της εταιρείας αναλύεται ως ακολούθως:

Αρ. Δανείου	Έργο που αφορά	Επιτόκιο	31.12.2017	31.12.2016
15779	Κατασκευή γραμμών Σεπόλια - Δάφνη (12 Σταθμοί), Κεραμεικός-Εθνική Άμυνα (9 Σταθμοί)	3,079%	0,00	3.500.000,00
16869	Κατασκευή γραμμών Σεπόλια - Δάφνη (12 Σταθμοί), Κεραμεικός-Εθνική Άμυνα (9 Σταθμοί)	1,931%	7.000.000,00	7.000.000,00
17906	Κατασκευή γραμμών Σεπόλια - Δάφνη (12 Σταθμοί), Κεραμεικός-Εθνική Άμυνα (9 Σταθμοί)	0,806%	7.000.000,00	7.000.000,00
20249 Β	Κατασκευή γραμμών Σεπόλια - Δάφνη (12 Σταθμοί), Κεραμεικός-Εθνική Άμυνα (9 Σταθμοί)	1,578%	11.111.111,12	11.111.111,12
20249 Α	Κατασκευή γραμμών Αγ.Αντώνιος-Δάφνη (13 σταθμοί) και Εθν.Άμυνα-Μοναστηράκι (8 σταθμοί)	1,578%	6.666.666,66	6.666.666,66
22378 Α	Κατασκευή γραμμών Αγ.Αντώνιος-Δάφνη (13 σταθμοί) και Εθν.Άμυνα-Μοναστηράκι (8 σταθμοί)	4,990%		
22378 Β	Επέκταση Εθνική Άμυνα - Σταυρός, Δάφνη - Αλ.Παναγούλης, Σεπόλια - Περιστέρι, Μοναστηράκι -	4,730%	13.043.478,26	13.043.478,26
22378 Γ	Αιγάλεω	4,379%		
23212 Α	Κατασκευή Μετρο Θεσσαλονίκης	4,671%	2.500.000,00	0,00
23212 Β		4,566%		
23635	Αγιος Δημήτριος - Ελληνικό	4,644%	4.347.826,08	4.347.826,08
24605 Α	Κατασκευή σταθμών Ηλιούπολη, Περιστέρι, Εθνική Άμυνα-Δουκ.Πλακεντίας, Αιγάλεω	4,121%		
24605 Β	Δάφνη-Αγ.Δημήτριος, Αγ.Αντώνιος-Ανθούπολη, Εθνική Άμυνα-Αεροδρόμιο, Μοναστηράκι-Αιγάλεω, Αγ.Δημήτριος-Ελληνικό, Αιγάλεω-Χαϊδάρι	4,511%	13.043.478,28	13.043.478,28
24606	Κατασκευή Μετρό Θεσσαλονίκης	4,055%	0,00	0,00
20788	Πρώτη φάση Κατασκευής Μετρό Θεσσαλονίκης (13 Σταθμοί)	2,769%	11.111.111,12	11.111.111,12
25621	Κατασκευή γραμμών Αγ.Αντώνιος-Δάφνη (13 σταθμοί) και Εθν.Άμυνα-Μοναστηράκι (8 σταθμοί)	3,350%	6.521.739,14	0,00
25052	Κατασκευή Μετρό Θεσσαλονίκης	3,743%	0,00	0,00
31108	Επέκταση Γραμμής 3 Μετρο 6 σταθμοί στη γραμμή Πειραιάς Χαϊδάρι	3,725%	0,00	0,00
82217	Επέκταση Γραμμής 3 Μετρο 6 σταθμοί στη γραμμή Πειραιάς Χαϊδάρι	2,017%	0,00	0,00
82305	Κατασκευή Μετρο Καλαμαριάς	2,185%	0,00	0,00
			82.345.410,66	**76.823.671,52**

Ο χρόνος λήξης των δανειακών υποχρεώσεων αναλύεται ως ακολούθως:

Υπόλοιπο λήξεως	Ομολογιακά Δάνεια	Τραπεζικά Δάνεια	Τόκοι Τραπεζικών Δανείων	Σύνολο
Βραχυπρόθεσμο τμήμα:				
Έως 1 έτος	0,00	82.345.410,66	76.045.859,10	158.391.269,72
Σύνολο Βραχυπρόθεσμου τμήματος:	**0,00**	**82.345.410,66**	**76.045.859,09**	**158.391.269,75**
Σύνολο μακροπροθέσμων δανείων	**0,00**	**1.949.570.048,29**	**823.085.816,19**	**2.772.655.864,52**
1 έως 2 έτη	0,00	77.845.410,62	73.515.069,00	151.360.479,62
2 έως 5 έτη	0,00	394.508.454,09	263.508.852,00	658.017.306,09
Άνω των 5 ετών	0,00	1.477.216.183,58	486.061.895,19	1.963.278.078,81
Γενικό Σύνολο	**0,00**	**2.031.915.458,95**	**899.131.675,28**	**2.931.047.134,27**

14. Αναβαλλόμενο έσοδο – Επιχορήγηση

Το αναβαλλόμενο έσοδο – επιχορήγηση αναλύεται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Αναβαλλόμενο έσοδο	303.706.888,52	311.675.687,52
Σύνολο	**303.706.888,52**	**311.675.687,52**

Βραχυπρόθεσμο	7.968.799,00	7.968.799,00
Μακροπρόθεσμο	295.738.089,52	303.706.888,52
Σύνολο	**303.706.888,52**	**311.675.687,52**

Κίνηση αναβαλλόμενου εσόδου	
Υπόλοιπο 01.01.2016	**311.675.687,52**
Μεταφορά στο αποτέλεσμα	(7.968.799,00)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**303.706.888,52**
Μεταφορά στο αποτέλεσμα	(7.968.799,00)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**295.738.089,52**

Η εν λόγω επιχορήγηση είχε ληφθεί στο παρελθόν για την απόκτηση παγίων στοιχείων.

15. Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό

Η πρόβλεψη για αποζημίωση του προσωπικού αναλύεται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζόμενους	3.886.533,00	3.723.122,00

Η κίνηση της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού έχει ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη	**3.723.122,00**	**3.626.503,00**
Κόστος τόκων καθορισμένης παροχής	59.581,00	86.463,00
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	163.770,00	179.921,00
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες	(44.940,00)	(124.765,00)
Πληρωθείσες παροχές	(15.000,00)	(45.000,00)
Καθαρή υποχρέωση κατά την λήξη	**3.886.533,00**	**3.723.122,00**

Οι σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της συνολικής υποχρέωσης είναι οι εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
	%	%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2018 -2021: 1%, 2022-2023: 1,5%, 2024+: 1,75%	2017 -2021: 1%, 2022-2023: 1,5%, 2024+: 1,75%
Πληθωρισμός	2018 - 2026: 0%, 2027+: 1,75%	2017 - 2026: 0%, 2027+: 1,75%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,54%	1,65%

Η ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας για τις σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές έχει ως ακολούθως:

Προεξοφλητικό επιτόκιο:	**31.12.2017**	**31.12.2016**
0,5% Αύξηση	(237.078,51)	(238.279,81)
0,5% Μείωση	256.511,18	260.618,54

Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	**31.12.2017**	**31.12.2016**
0,5% Αύξηση	27.205,73	26.061,85
0,5% Μείωση	(50.524,93)	(48.400,59)

16. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	**31.12.2016**
Δοσμένες εγγυήσεις	43.570,00	37.770,00
Σύνολο	**43.570,00**	**37.770,00**

17. Εμπορικές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	**31.12.2016**
Προμηθευτές εσωτερικού	1.112.136,46	4.014.013,13
Προμηθευτές εξωτερικού	0,14	29.510,52
Προμηθευτές εσωτερικού /κρατήσεις ΤΣΜΕΔΕ	2.714.921,78	2.714.921,78
Προμηθευτές εσωτερικού κρατήσεις ΕΑΔΔΗΣΥ	950,64	345,86
Παρακρατούμενες εγγυήσεις	6.086.491,34	3.036.831,19
Σύνολο	**9.914.500,36**	**9.795.622,48**

α. Η μείωση στους προμηθευτές εσωτερικού το 2017, οφείλεται στην εξόφληση του υπολοίπου 31.12.2016 της σύμβασης GEN-023/09 ύψους ποσού € 2.769.679,87

β. Η αύξηση στις παρακρατούμενες εγγυήσεις οφείλεται κυρίως σε μη προσκόμιση Εγγυητικών Επιστολών Δεκάτων στη σύμβαση CON-06/004 ποσού € 3,0 εκατ.

18. Λοιπές υποχρεώσεις

Οι λοιπές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Προκαταβολές πελατών εξωτερικού	125.535,59	26.563,88
Προκαταβολές πελατών εσωτερικού	0,00	100,00
Προσωπικό λογαριασμοί προς απόδοση	17.702,59	16.275,83
Πιστωτές διάφοροι	51.927,89	64.668,61
Φόρος αμοιβών Δ.Σ.	957,26	1.225,94
Φόρος τόκων 15%	30.696,21	569.423,07
Φόρος αμοιβών εργοληπτών 3%	3.276.978,23	3.850.120,12
Φόρος αμοιβών υπηρεσιών 20%	7.409,84	2.312,76
Λοιποί φόροι	734,40	1.932,20
Χαρτόσημο και ΟΓΑ χαρτοσήμου 3,6%	1.157,72	534,27
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	0,00	39.052,76
Σύνολο	**3.513.099,73**	**4.572.209,44**

19. Έξοδα Χρήσεως Δουλευμένα

Τα έξοδα χρήσεως δουλευμένα αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2017	31.12.2016
Δουλευμένοι τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	12.292.557,14	12.237.898,08
Διάφορα δουλευμένα έξοδα	206.832,53	154.328,79
Δουλευμένες αμοιβές για υπηρεσίες διαχείρησης και επιτήρησης επεκτάσεων (ΣΤΑΣΥ Α.Ε.)	593.314,37	593.314,37
Δουλευμένες πιστοποιήσεις εκτελεσθέντων έργων στην χρήση	5.958.351,64	4.735.041,21
Πάγια παραδοθέντα και μη τιμολογηθέντα	327.399,33	327.399,33
Σύνολο	**19.378.455,01**	**18.047.981,78**

20. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2017	31.12.2016
Προβλέψεις για υποχρεώσεις προς Αναδόχους από αποφάσεις Διαιτητικών Δικαστηρίων (Σημ.23.1)	6.800.000,00	52.000.000,00
Σύνολο	**6.800.000,00**	**52.000.000,00**

Η κίνηση της πρόβλεψης αναλύεται ως ακολούθως:

Πρόβλεψη 01.01.2016	**0**
Πρόσθετη πρόβλεψη στη χρήση	52.000.000,00
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	0
Πρόβλεψη 31.12.2016	**52.000.000,00**
Πρόσθετη πρόβλεψη στη χρήση	6.800.000,00
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	(52.000.000,00)
Πρόβλεψη 31.12.2017	**6.800.000,00**

Το υπόλοιπο της πρόβλεψης 31.12.2016 ύψους € 52 εκατ. κατεβλήθη ολοσχερώς το 2017.

21. Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών

i) Συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Η εταιρεία ΑΜ, ως εταιρεία κοινής ωφέλειας με μοναδικό μέτοχο το Ελληνικό Δημόσιο από το οποίο και ελέγχεται, απαλλάσσεται βάσει του ΔΛΠ 24 (§25) από τη γνωστοποίηση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται είτε α) Με όργανα του Δημοσίου Τομέα που έχουν σημαντική επιρροή ή έλεγχο πάνω στην εταιρεία είτε β) Με άλλες εταιρείες με τις οποίες συνδέεται επειδή τα ίδια όργανα του Δημοσίου Τομέα έχουν σημαντική επιρροή ή έλεγχο πάνω σε αυτές.

Παρόλα αυτά η εταιρεία οφείλει να γνωστοποιεί το όνομα του Δημοσίου οργάνου από το οποίο ελέγχεται αλλά και να παρέχει στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων επαρκείς πληροφορίες για το μέγεθος και τη φύση των συναλλαγών με τα συνδεδεμένα με την οντότητα μέρη.

Μοναδικός μέτοχος της εταιρείας είναι το Ελληνικό Δημόσιο, από το οποίο και ελέγχεται.

Συνδεδεμένη εταιρεία είναι η εταιρεία ΣΤΑΣΥ Α.Ε., μοναδική μέτοχος της οποίας είναι ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. (ΟΑΣΑ Α.Ε.) ο οποίος εν συνεχεία ελέγχεται από το Ελληνικό Δημόσιο ως μοναδικός του μέτοχος.

Οι Συναλλαγές με τα Συνδεμένα Μέρη αναλύονται ως ακολούθως:

	01.01.2017 - 31.12.2017		01.01.2016 - 31.12.2016	
Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	**Αγορές/ έξοδα από συνδεδεμένα μέρη**	**Πωλήσεις αγαθών σε συνδεδεμένα μέρη**	**Αγορές/ έξοδα από συνδεδεμένα μέρη**	**Πωλήσεις αγαθών σε συνδεδεμένα μέρη**
ΣΤΑΣΥ Α.Ε.	0,00	467.056,77	0,00	478.672,95
Συνολικό ποσό συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη	**0,00**	**467.056,77**	**0,00**	**478.672,95**

Οι εν λόγω συναλλαγές αφορούν πωλήσεις ανταλλακτικών σε τιμές κόστους.

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσης με τα συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2017		31.12.2016	
Ποσά ανεξόφλητων υπολοίπων με συνδεδεμένα μέρη	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**
ΣΤΑΣΥ Α.Ε.	0,00	42.042.914,91	0,00	41.463.764,54
	0,00	**42.042.914,91**	**0,00**	**41.463.764,54**

ii) Αμοιβές σε μέλη Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.)

Οι αμοιβές των μελών του Δ.Σ. αναλύονται ως ακολούθως:

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Αμοιβές	101.232,39	91.787,23
Σύνολο αμοιβών μελών Δ.Σ.	**101.232,39**	**91.787,23**

Δεν υπάρχουν ανοιχτά υπόλοιπα στο τέλος των χρήσεων από βασικά διοικητικά στελέχη.

22. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως ο κίνδυνος αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, τιμές αγοράς), και κίνδυνος ρευστότητας. Η έκθεση σε πιστωτικούς κινδύνους παρακολουθείται και αξιολογείται σε συνεχή βάση. Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης του κινδύνου της Εταιρείας στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα της Εταιρείας που μπορεί να έχουν οι κίνδυνοι αυτοί.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης περιλαμβάνουν καταθέσεις σε τράπεζες (όψεως, προθεσμιακές), εμπορικούς και λοιπούς χρεώστες και πιστωτές.

Η Εταιρεία δεν χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με στόχο την αντιστάθμιση ανάληψης κινδύνων. Επίσης, η Εταιρεία δεν συμμετέχει σε χρηματοοικονομικά εργαλεία που θα μπορούσαν να την εκθέσουν σε διακυμάνσεις συναλλαγματικών ισοτιμιών ξένων νομισμάτων και επιτοκίων.

22.1 Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, γιατί δεν έχει υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα.

Κίνδυνος τιμών
Η εταιρεία δεν αντιμετωπίζει κίνδυνο τιμών καθώς η διαχείριση του τροχαίου και μη υλικού και η εκμετάλλευση του δικτύου, διεξάγεται από την εταιρεία ΣΤΑΣΥ Α.Ε.

Κίνδυνος επιτοκίου

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο επιτοκίου καθώς το σύνολο των δανεισμού της Εταιρείας προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με σταθερό επιτόκιο.

22.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρεία εκτιμά ότι με βάση τις συνθήκες οι οποίες έχουν επικρατήσει στην ελληνική αγορά και στην ελληνική οικονομία γενικότερα, υπάρχει περιορισμένος πιστωτικός κίνδυνος, ο οποίος προκύπτει από τις απαιτήσεις της.

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο ο οποίος να προέρχεται από την αδυναμία είσπραξης υπολοίπων πελατών.

22.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Τα υπό υλοποίηση έργα της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. (ΑΜ) συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων (Ε.Π.). Μετά την ένταξή τους σε Ε.Π. εγγράφονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) με το σύνολο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού (επιλέξιμου, μη επιλέξιμου – κοινοτική συμμετοχή και εθνικοί πόροι). Με τις καταβολές των ποσών από το ΠΔΕ πραγματοποιείται αντίστοιχη ισόποση αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας.

Οι χρηματοδοτήσεις του ΠΔΕ προς την Εταιρεία εμφάνιζαν κατά το παρελθόν χρονική υστέρηση και υπολείπονται της συνολικής δαπάνης που έχει καταβάλει μέχρι σήμερα η Εταιρεία για την υλοποίηση των έργων της. Η προσωρινή υστέρηση χρηματοδότησης του ΠΔΕ, που κατά την

31/12/2016 ανήρχετο σε €1,1 δις περίπου, καλύπτεται από μακροπρόθεσμα δάνεια που λαμβάνει η Εταιρεία από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) με εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του προγράμματος χρηματοδότησης των έργων της.

Σημειώνεται επίσης ότι, με την εφαρμογή του Ν.3920/2011, η ΑΜ στερείται προσωρινά εσόδων από εμπορική δραστηριότητα ή από παροχή υπηρεσιών αναφορικά με τη χρήση και εκμετάλλευση του συστήματος Μετρό και προς το σκοπό κάλυψης της υστέρησης χρηματοδότησης, η εταιρεία είχε αρχικά προτείνει να γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις στο Ν. 3920/2011 ώστε να προκύπτουν έσοδα από την παροχή υπηρεσιών για την προαναφερόμενη χρήση και εκμετάλλευση του συστήματος Μετρό Αττικής από την ΣΤΑΣΥ Α.Ε. όπως ίσχυε προ της εφαρμογής του νόμου. Στην τρέχουσα περίοδο, είναι σε εξέλιξη η διαδικασία υπογραφής σύμβασης παροχής των σχετικών υπηρεσιών μεταξύ των δύο μερών. Συνεπώς η λειτουργία της ΑΜ βασίζεται προς το παρόν εξ ολοκλήρου στην χρηματοδότηση από το ΠΔΕ.

Στην παρούσα χρήση, πραγματοποιήθηκαν σημαντικές χορηγήσεις από το εγκεκριμένο ΠΔΕ, που κάλυψαν μεγάλο μέρος, ύψους € 610 εκατ. περίπου, του ανωτέρω προσωρινού ελλείμματος με αντίστοιχες αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρείας, όπως αναλυτικότερα αναφέρεται στην παράγραφο Α.5.1. της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης και στη σημείωση 11 ανωτέρω.

Σημειώνεται τέλος ότι με την εφαρμογή του άρθρου 145 του Ν.4070/2012, η εταιρεία δύναται να εκπονεί σχετικές μελέτες για λογαριασμό τρίτων έναντι αμοιβής στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό και να παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης και διαχείρισης κατασκευαστικών έργων σε τρίτους.

Η ενηλικίωση των υποχρεώσεων της εταιρείας προς προμηθευτές εσωτερικού και εξωτερικού αναλύεται ως εξής:

31.12.2017	Λιγότερο από 90 μέρες	90 έως 120 μέρες	Πάνω από 120 μέρες	Σύνολο
Εμπορικές Υποχρεώσεις	863.891,95	2.077,40	246.167,25	1.112.136,60
Σύνολο	**863.891,95**	**2.077,40**	**246.167,25**	**1.112.136,60**

31.12.2016	Λιγότερο από 90 μέρες	90 έως 120 μέρες	120 έως 180 μέρες	Σύνολο
Εμπορικές Υποχρεώσεις	1.191.192,22	44.227,97	2.666.655,28	4.043.523,65
Σύνολο	**1.191.192,22**	**44.227,97**	**2.666.655,28**	**4.043.523,65**

Αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας που εκκρεμούν πάνω από 120 ημέρες οι λόγοι της μη εξόφλησής τους είναι ότι οι προμηθευτές δεν δύνανται να εξοφληθούν καθώς στερούνται φορολογικής ενημερότητας.

22.4 Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Η συνεχιζόμενη οικονομική αβεβαιότητα και οι πιέσεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και στα δημοσιονομικά μεγέθη έχουν συμβάλει στη δημιουργία οικονομικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο του οποίου ανακύπτουν κίνδυνοι οι σημαντικότεροι εκ των οποίων αφορούν στη ρευστότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και των επιχειρήσεων, στην εισπραξιμότητα απαιτήσεών τους, στην απομείωση περιουσιακών τους στοιχείων, στην αναγνώριση εσόδων τους, στην εξυπηρέτηση υφιστάμενων δανειακών τους υποχρεώσεων η/και στην ικανοποίηση όρων και χρηματοοικονομικών

δεικτών αυτών, στην επάρκεια προβλέψεων και στη δυνατότητα συνέχισης της απρόσκοπτης δραστηριότητας των επιχειρήσεων.

Η Διοίκηση της Εταιρείας εξέτασε τις συνθήκες που δημιουργούνται από τις ανωτέρω εξελίξεις στην Ελληνική οικονομία, και λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο χρηματοδότησης της Εταιρείας, εκτιμά ότι, δεν αναμένεται να υπάρξει σημαντική επίπτωση στη δραστηριότητα, στη χρηματοοικονομική κατάσταση και στα αποτελέσματα της Εταιρείας.

22.5 Διαχείριση Κεφαλαίου

Εντός του έτους 2017 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας συνολικά κατά € 1.267.670.378,25. Το ποσό της αύξησης αφορά σε χρηματοδοτήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

23. Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

23.1 Εκκρεμοδικίες – δικαστικές υποθέσεις

Διεκδικήσεις τρίτων

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις από επίδικες διαφορές

Έχουν εγερθεί αγωγές από τρίτους συνολικού ποσού € 23 εκ. Η τελική έκβαση των εκκρεμών αυτών υποθέσεων δεν αναμένεται να δημιουργήσει σημαντικό ποσό επιβάρυνσης για την εταιρεία, γεγονός που απορρέει και από τις μέχρι σήμερα εκδικαζόμενες υποθέσεις. Σημειώνουμε επίσης, ότι στις πλείστες των περιπτώσεων, έστω και αν υπάρχει δυσμενές αποτέλεσμα, οι αξιώσεις καλύπτονται από τις ασφαλιστικές εταιρείες του έργου.

Με βάση το άρθρο 25^{Α} του Ν.3614/2007, όπως ισχύει, οι Ανάδοχοι των Έργων αιτήθηκαν την επίλυση ενός μεγάλου αριθμού διαφωνιών τους με τη διαδικασία της Διαιτησίας που είναι σε εξέλιξη. Για τις αξιώσεις αυτές όπως και για τις άλλες αξιώσεις και εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις κατά την 31/12/2017, σύμφωνα με τη Νομική Υπηρεσία είναι αβέβαιη η έκβασή τους και αδύνατος ο υπολογισμός του οικονομικού τους αντικειμένου. Σε κάθε περίπτωση οποιοδήποτε ποσό προκύψει από την έκβαση των ανωτέρω υποθέσεων, θα καλυφθεί από τις πιστώσεις των έργων στο ΠΔΕ.

Σημειώνεται περαιτέρω, ότι με βάση τις εκδοθείσες μέχρι σήμερα αποφάσεις, προέκυψαν ποσά υπέρ των Αναδόχων ύψους € 192.212.386,02 από τα οποία πιστοποιήθηκαν και καταβλήθησαν €185.374.646,21 Η εταιρεία για τις ανωτέρω Διαιτητικές Αποφάσεις έχει σχηματίσει πρόβλεψη κατά την 31.12.2017 ποσού € 6.800.000 (2016: € 52.000.000) όπως αναφέρεται στη Σημείωση 20 ανωτέρω.

23.2 Εγγυητικές επιστολές – λοιπές εξασφαλίσεις

Οι εγγυητικές επιστολές - λοιπές εξασφαλίσεις αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2017	31.12.2016
Καλής εκτέλεσης έργου	2.344.683.278,58	2.323.449.721,00
Απαιτήσεις απο αμφοτεροβαρείς συμβάσεις	1.087.969.184,23	1.429.904.933,06
Σύνολο	**3.432.652.462,81**	**3.753.354.654,06**

23.3 Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις – ως μισθωτής

Την 31 Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρεία είχε συμφωνίες λειτουργικής μίσθωσης που αφορούν την ενοικίαση κτιρίων που έληξαν και μετατράπηκαν σε αορίστου διαρκείας.

Με βάση τον τρέχοντα προγραμματισμό για την εκτιμώμενη διάρκεια παραμονής στα μισθωμένα ακίνητα, τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα βάσει των συμβολαίων λειτουργικής μίσθωσης την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 31η Δεκεμβρίου 2016 έχουν ως ακολούθως:

Πληρωτέα	31.12.2017	31.12.2016
Εντός 1 έτους	703.970,40	634.111,20
Από 2 μέχρι 5 έτη	2.815.881,60	916.339,20
Πάνω από 5 έτη	0,00	0,00
Σύνολο	**3.519.852,00**	**1.550.450,40**

Τα μισθώματα περιλαμβάνονται στην επισυναπτόμενη κατάσταση συνολικού εισοδήματος της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 και ανέρχονται σε € 725.959,37 (31.12.2016: € 742.293,71).

23.4 Απαιτήσεις – Ως εκμισθωτής

Οι μελλοντικές ελάχιστες εισπράξεις μισθωμάτων λειτουργικών μισθώσεων έχουν ως ακολούθως:

Εισπρακτέα	31.12.2017	31.12.2016
Έως 1 έτος	207.207,54	48.507,54
Από 2 έως και 5 έτη	1.134.210,16	152.030,16
Πάνω από 5 έτη	1.549.976,72	1.135.475,26
Σύνολο	**2.891.394,42**	**1.336.012,96**

Τα μισθώματα περιλαμβάνονται στην επισυναπτόμενη κατάσταση συνολικού εισοδήματος της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 και ανέρχονται σε € 62.327,48 (31.12.2016: € 59.281,21).

23.5 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Το έτος 2012 ξεκίνησε τακτικός έλεγχος από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2006 έως και 2009, ο οποίος είναι σε εξέλιξη, ενώ η χρήση 2010 παραμένει ανέλεγκτη. Λόγω του σημαντικού ύψους συσσωρευμένων ζημιών, τα αποτελέσματα των φορολογικών ελέγχων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση της εταιρείας.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 η εταιρεία ελέγχθηκε από τον Ορκωτό Ελεγκτή-Λογιστή με βάση τα άρθρα 82 παρ. 5 του Ν. 2238/94 και άρθρο 65 Α του Ν.4174/2013 για την έκδοση των σχετικών φορολογικών πιστοποιητικών, ενώ για τη χρήση 2017 ο έλεγχος βρίσκεται σε εξέλιξη.

24. Γεγονότα μετά την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Δεν υπήρξαν γεγονότα μεταγενέστερα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2017,που να επηρεάζουν σημαντικά την κατανόηση αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων και θα έπρεπε ή να γνωστοποιηθούν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια αυτών.

Αθήνα, 26 Ιουλίου 2018